

POSAVSKI Obzornik

Leto V, številka 46, september 2001

grafični studio
ŠPES GRAFIKA
Adamičeva 1, Novo mesto;
telefon: 07/338 0 338, 07/338 0-339
priprava za tisk
oblikovanje
osvetljevanje B2

Za vas ustvarjamo nove podobe!

Senovo ima najlepšo Slovenko

Ljubezenski vohuni in čebelice

Novi zapleti v mladinskem centru

Kdo je bila Katarina Elizabeta Auersperg?

obzornik.com
Dnevno sveži splet

T B
A U

KRŠKO

POSLOVNI
CENTER

NOVO!

V POSLOVNM CENTRU
TA-BU V KRŠKEM!

Coming

center

OTVORITEV
9. 10. 01

**DARILNI
BONI**

Vrednost: 5.000 SIT

10%
otvoritveni
popust

Na vse izdelke do 17.10.01

Razen na pakete MOBI in SI.mobil Halo

3
LETA
GARANCIJE

Knjiga poročnih daril

NAGRADNO
ŽREBANJE

DARILO
PRVIH 10 KUPCEV
VSAK DAN
do 20.10.01

VABLJENI!

PRI NAKUPU VAD 3.000 SIT

Bežati ali ostati?

Hoteli ali ne, verjeli ali ne, po 11. septembru 2001 svet ni in ne bo nikoli več takšen, kot je bil pred tem, ko so se takorekoč pred našimi očmi odvijali najprepričljivejši prizori največjega ameriškega tragi-spektakla, katerega resničnosti se, čeprav iz (varne) razdalje, le počasi zavedamo.

Če so nas pogledi na tajfune, ciklone in silne potrese doslej težko vznemirili bolj kot naše domače naravne težave, kot so poplave,

suša, pozeba in toča, če smo atentate in nemire ter druge dogodke jemali najpogosteje kot neskončni in vsemogočni »šou«, bodo posledice zadnjih ameriških dogodkov in t.im. povračilnih ukrepov nezadržno pljusk-nile tudi k nam in sicer tako, da se bodo zalezle v najbolj nepričakovane pore našega bivanja.

Kajti to je bil hud napad na najranljivejše točke najrazvitejšega sistema, na katerem in po katerem se zgleduje – hote ali nehote – večina današnjih svetovnih dejavnosti od gospodarstva do umetnosti, sveta zabave, načina prehrane itd. Kljub občasnim poudarjanju domačega, izvirnega, je vendarle res, da je amerikanizacija zadnja desetletja dosegla neslutene višine, postala je tudi pojem varnosti, zanesljivosti, tradicije, četudi gre za razmeroma mlado državo in kulturo. S tem napadom in njegovimi strahovitimi posledicami pa so se mnogim po svetu, ob hkratnem obžalovanju žrtev, odprle oči in z rušenjem ameriškega ponosa so se sprožili ali obudili dvomi v trdnost in popolnost ameriških mitov.

Tudi v naši bližini imamo objekt, ki je vsekakor eden pomembnejših protagonistov ameriške tehnologije prejšnjega stoletja, saj so si ga zamislili in projektirali Amerikanci, zanj so dobavili opremo, gorivo in nena-zadnje - posojila ameriških bank. Res pa je tudi, da dandanes ta objekt vodimo in vzdržujemo v veliki meri sami oziroma tudi s sodelovanjem nekaterih evropskih podjetij. To pa nas ne sme odvrniti od razmišljanja, da nam poleg velikih koristi prinaša tudi skrbi. Kajti tudi mit o neranljivosti elektrarn zahodnega oz. t.im. »ameriškega« tipa je zdaj načet – po črnem septembru bo potrebno bistveno spremeniti varnostne analize in tudi ocene rizikov zaradi zunanjih vzrokov.

Še dolgo bodo prihajale na dan zgodbe, usode posameznikov iz trgovskega centra; o srečnežih, ki jim je morda rešilo življenje navadno zamujanje v službo, o manj srečnih, ki so disciplinirano poslušali navodila odgovornih oseb in so po prvem napadu ostali mirno na svojih mestih – za vedno. Tragične so tudi zgodbe desetih gasilcev in policistov, ki so po hiteli na pomoč in s svojim žrtvovanjem nekako opravili svojo dolžnost, v nasprotju s tistimi službami, ki so zamujale z obveščevalnimi podatki ali pa so bile prepočasne, nepredvidne - tudi v zvezi s tem bo še marsikaj prišlo na dan. Seveda, absolutno pravih odločitev in popolnih informacij ne more biti, lahko pa vedno znova preverjamo že sprejete scenarije, njihovo življenjskost in izvedljivost. Če bo v primeru nesreče to rešilo vsaj eno življenje, bo trud poplačan.

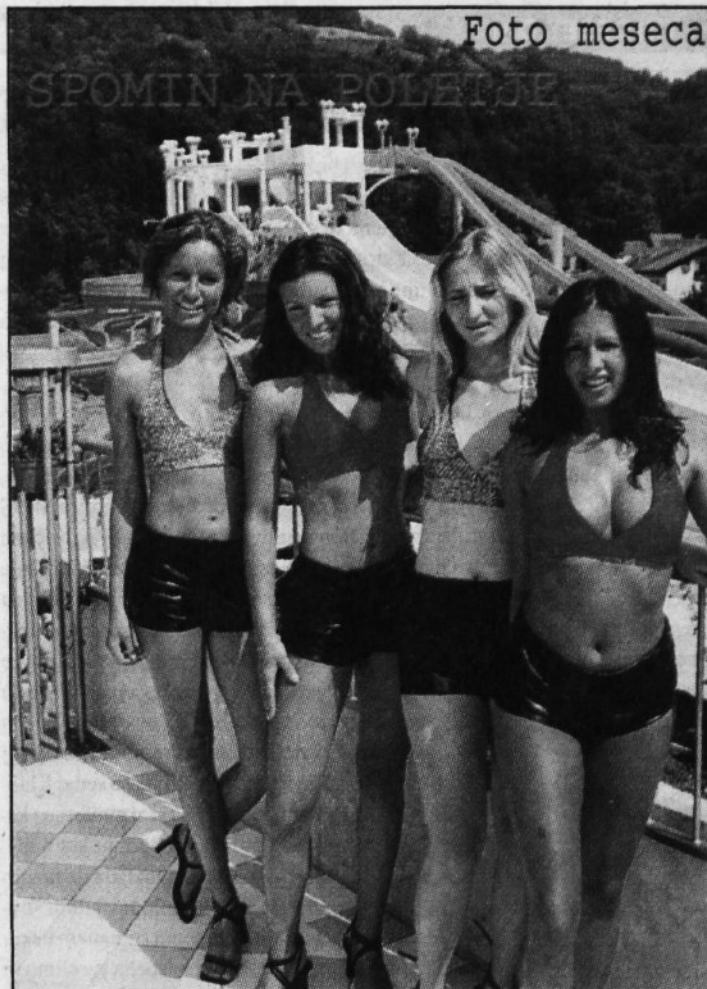
V neki anketi, ki je bila izvedena v drugi polovici osemdesetih let, že po černobilski jedrski nesreči, so udeleženci med drugim odgovarjali tudi na naslednje vprašanje:

»Kaj bi napravili v primeru nesreče v jedrski elektrarni Krško?«

Odgovori so bili naslednji: »Ne vem.« (37,2%), »Pazljivo bi spremljal in izvrševal navodila, ki bi jih izdajali uradni organi in objavljali mediji.« (22,8%), »Poskušal bi čimprej zapustiti ogroženo območje in se čim bolj oddaljiti.« (12,9%), »Sprijaznil bi se z usodo, saj se ne da nič narediti.« (8,3%), »Zapr bi se v hišo in čakal.« (7,2%), »Preklinjal bi politike, ki so krivi, da smo dobili »Krško« ali pa bi napadel koga od odgovornih.« (2,1%). Sledijo drugi, manj pogosti odgovori.

Zanimivo in predvsem zelo koristno bi bilo vedeti, kako bi anketiranci odgovarjali danes...

Urednik.

Letošnji september je bil deževen in turoben, ne le zaradi tragedije v Ameriki, pač pa je bil nenaklonjen tudi vinogradnikom in sadjarjem. Vtis je vendarle nekoliko lepši zaradi različnih lepotnih izborov, v katerih so bile zelo uspešna dekleta iz Posavja, ki smo jih nekajkrat že predstavili v našem časopisu. Tokrat pa vam v spomin na poletje pošiljamo dekleta iz plesne skupine Vivas.

Iz vsebine

● Trideset dni	4
● Pogovor z Ivanom Mirtomo	6
● Brežičani zahtevajo odškodnino	10
● Koroški izseljenci z izganci	11
● Informacije Občine Krško	13
● V spomin in opomin - Planina 2001	18
● Krško se (jih) spominja (4)	20
● Uspešno zaključili kviz	23
● Fun šport novice	24
● Gumitvistika	28

Na naslovnici: Ivan Mirt; foto: S. Mavsar

TRIDESET DNI

TRIDESET DNI

TRIDESET DNI

TRIDESET DNI

TRIDESET DNI

NAJLEPŠA SLOVENKA S SENOVEGA

O Senovem je bilo zadnja leta slišati bolj malo lepega, če izvzamemo marljivost tamkajšnjih kulturnikov in lepote bodočega turističnega bisera - Bohorja. Nekdaj cvetoči kraj rudarjenja le stežka zajema sapo in se prilagaja na nove gospodarske razmere. Zato je obliž na vsakdanje skrbi marsikomu pomenil lanskoletna zmaga njihove mlade sokrajanke Tine na prvem regionalnem izboru za miss Posavja, te dni pa je senovska mladost doživela pravi triumf z zmago njihovega dekleta na najbolj znanem lepotnem izboru v državi in na svetu.

Senovčanka Rebeka Dremelj je bila na finalnem izboru MISS SLOVENIJE 2001, ki je potekal 29. septembra v Galusovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani, proglašena za najlepšo Slovenko. Tako bo 21-letna Rebeka že kmalu odpotovala v Južno Afriko, saj bo spektakularen izbor za MISS SVETA potekal že čez dober mesec, 16. novembra v Sun Cityu, v največjem igralno-turističnem centru na južni celini. Njene že kar nekajletne izkušnje na področju modnih pist in poziranja so se ji s samozavestnim nastopom na regionalnem, polfinalnem in finalnem izboru že obrestovale, saj je ob zajetnem kupčku modnih oblačil, obutve in nakita Rebeka prejela tudi v trajno last osebni avto Peguet 206, poleg tega pa jo v mestu svetovnega izbora, sicer resda ob obilici dela in priprav, čakajo tudi prijetne počitnice (vsaj tako zagotavlja organizator). Že sedaj ji lahko napovemo tudi lepo (vsaj enoletno) kariero, saj se bo v tem obdobju kot najlepše slovensko dekle pojavljala na raznih prireditvah, TV ekranih, revijalnih straneh in tudi v neizbežnem rumenem tisku, vsekakor pa se njenega uspeha veselimo in izrekamo iskrene čestitke, nenazadnje tudi kot medijski sponzor dosedanjih dveh regijskih izborov - v sodelovanju z Agencijo Lukec, ki je dokazala, da ji trenutno ni para glede srečne roke pri iskanju lepih deklet. Edino kandidatke iz posavskega izbora so se v veliki finale namreč uvrstile vse tri najlepše z regionalnega izbora. Seveda pa so čestitke ob slavlju Rebeke namenjene tudi Ani Zajelšnik iz Kostanjevice in Brežičanki Ivani Šalomon, ki sta prav tako s svojim nastopom prikupno in dostojno predstavljali

»naše barve«.

BM

VIPAP IMA NOVO LASTNICO

Po nedavni spremembi lastništva nad družbo VIPAP VIDEM KRŠKO d.d., ko je češka banka ČSOB (Česko-Slovaška trgovska banka) s prevzemom banke IPB (Investicijska in poštna banka) postala lastnica krške tovarne, je bil spremenjen tudi nadzorni svet družbe VIPAP VIDEM KRŠKO d.d. V novem 8-članskem nadzornem svetu so: g. Ivo Keltner - predsednik (ČSOB), g. Jan Nevzral - namestnik predsednika (ČSOB), g. Marek Ditz (ČSOB), g. Tomáš Stehlik (ČSOB), g. Miro Senica (odvetnik), g. Marjan Jurman (VIPAP - predsednik sveta delavcev), g. Roman Ganc (VIPAP - član sveta delavcev) in g. Branko Mežič (VIPAP - na predlog sveta delavcev).

Banka ČSOB je bila ustanovljena leta 1964 in se je ukvarjala predvsem s financiranjem zunanjetrgovinskih podjetij ter opravljala storitve na deviznem trgu. Po letu 1990 je banka svojo dejavnost širila na druga področja in postala univerzalna banka. Leta 1999 je bila uspešno izvedena privatizacija banke, večinski lastnik pa je postala belgijska banka KBC, ki je del finančne skupine 'KBC Banking and Insurance Group'. V juniju 2000 je banka prevzela Investicijsko in poštno banko Praga in tako je nastala najmočnejša banka v Republiki Češki oz. v srednji in vzhodni Evropi.

Novi nadzorni svet je bil izvoljen na Skupščini delničarjev 28. avgusta 2001. Skupščina je potrdila letno poročilo za leto 2000 in upravo podjetja pooblastila za nadaljevanje začrtanega razvoja družbe VIPAP VIDEM KRŠKO d.d.

PODPISALI DONATORSKO POGODBO

Predsednica Lions kluba Krško dr. Darja Mirt je 18. septembra 2001 v imenu kluba podpisala donatorsko pogodbo o štipendiranju z bratom Arneškom iz Dolenje vasi pri Krškem, študentoma 4. letnika Likovne akademije v Ljubljani, smer restavracijsko za leto 2001/2002. Mlada in zelo nadarjena umetnika štipendirajo že peto leto zapored.

GRADIJO BENCINSKI SERVIS

Zadnje dni v mesecu avgustu je izvajalec gradbenih del, delniška družba Primorje iz Ajdovščine, ki je v gradnjo vključila tudi več gradbenih lokalnih izvajalcev, pričela tik pred hrvaško mejo, na Obrežju, z gradnjo novega sodobnega bencinskega servisa OMV ISTRABENZ, ki naj bi bil po predvidevanjih končan še pred iztekom tega leta. Projekte, po katerih bo bencinski servis zgrajen po naj-sodobnejših evropskih ekoloških standardih s šestimi točilnimi mesti, od tega z dvema točilnima mestoma za tovarnjake, s tremi rezervoarji po 50 m³, s trgovino, restavracijo s hitro prehrano, s sodobno opremljenimi sanitarijami in veliko parkirno ploščadjo, je v celoti izdelalo podjetje Savaprojekt iz Krškega. Vzporedno z gradnjo bencinskega servisa so pričeli tudi z deli na izgradnji in urejanju ostale infrastrukture ob bodočem avtocestnem odseku Krška vas - Obrežje.

OMERZUJEVI »ANGELI«

Prejšnji mesec je bila v krški Galeriji odprta razstava pod naslovom Angeli, avtorja Silvana Omerzija. Omerzu, po rodu iz Brestanice, kjer je bil rojen leta 1955, je po študiju na Pedagoški fakulteti v Ljubljani v Pragi opravil specializacijo iz lutkovne scenografije in oblikovanja lutk, danes pa živi kot samostojen umetnik v Ljubljani in se ukvarja s slikarstvom, ilustracijo in lutkovnim gledališčem. Avtorjeve risbe angelov, kakor je ob odprtju razstave zapisala Judita Krivec Dragan: »Nič tistega, kar po tradiciji pripada podobam ljubkih nebeščanov nimajo na sebi, temveč nasprotno, prav toliko so demonski kot angelski. doma v raji ali peklu človekove duše«, si lahko ogledate še do 13. oktobra.

Silvan Omerzu z materjo in Stanko Macur, ki je na otvoritvi zapela nekaj svojih songov.

DESET DNI

TRIDESET DNI

TRIDESET DNI

DAMJAN SE VRAČA DOMOV...

Vidno dobro razpoloženi fant na sliki pač ni nihče drug kot »naše gore list«, kakor radi rečemo in se hitro pohvalimo, če kakšen rojak (vidneje) uspe preko meja naše občine. Režiser Damjan Kozole je s svojo ekipo povzročil pravo pravcato »vročico sobotnega dne«, kajti kar okoli 200 mladih in tudi malo starejših pa še starejših kandidat in kandidatov, je zadnje septembrsko soboto potrpežljivo čakalo v vrsti na avdicijo v krškem hotelu. Damjan bo namreč 5. marca prihodnje leto v Krškem, ki bo tudi osrednje prizorišče njegovega novega celovečerca z naslovom »Rezervni deli«, pričel s snemanjem filma, zato so stekle, vključno z zbiranjem obrazov za vloge in statiste v filmu, vse priprave na zelo zahteven projekt, ki bo težek nekaj čez dva milijona mark. Zgodba filma (baje zelo ganljiva) ni skrivnost: govorila bo o slovenskem prvaku v speedwayu iz Krškega, ki se v jeseni življenja ukvarja s tihotapljenjem ljudi. Glavno vlogo speedvejista je Damjan že zaupal igralcu Petru Musevskemu (širše znan kot Zojs v nadaljevanki TV Dober dan), sodeč po odzivu na avdicijo pa bomo lahko po končanem projektu na filmskih platnih in kasneje tudi TV ekranih videli še kakšen poznan, domač obraz in seveda krške stavbe, ulice itd... B.M.

Srečanje oktetov Dolenjske, Posavja in Bele krajne

V organizaciji Posavskega okteta bo v soboto 20. oktobra 2001 ob 19.00 uri, v prečudovitem okolju Viteške dvorane Posavskega muzeja v Brežicah 2. srečanje oktetov Posavja, Dolenjske in Bele krajne. Celotno srečanje bo potekalo v dveh sklopih. V prvem sklopu se bodo okteti predstavili s tremi skladbami po lastnem izboru. Glede na to, da so vse tri pokrajine izrazito vinorodne, naj bi vsak oktet zapel vsaj eno napitnico, ki bi bila tako rdeča nit prvega dela srečanja. V drugem delu bi združeni okteti kot enoten moški zbor zapeli 3 skladbe Zorka Prelovca: Zbor bo nastopil pod vodstvom dirigenta Tomaža. Tozona. Na srečanju bodo sodelovali OKTET LIPA, Trebnje, OKTET ADORAMUS, Novo mesto, ŠENTJERNEJSKI OKTET, Šentjernej, ŠENTJURSKI OKTET, Grosuplje, OKTET VALVAZOR; Šmartno pri Litiji, OKTET GALLUS, Ribnica, DOLENJSKI OKTET, Novo mesto, VAŠČANI POJO, gostje iz Avstrijske Koroške, POSAVSKI OKTET. Prireditelj bo povezoval priznani umetnik Sašo HRIBAR.

NA OBREŽJU NOTRANJA MINISTRA SLOVENIJE IN BELGIJE

Na mednarodnem mejnem prehodu Obrežje sta se 30. septembra na delovnem obisku s tamkajšnjimi predstavniki mejnih organov srečala slovenski minister za notranje zadeve Rado Bohinc in notranji minister Kraljevine Belgije Antoine Duquasne. Predstavila sta potek operacije Hight Impact (HIO), ki so jo v minulih dneh, od 29. septembra do 3. oktobra izvajali na 11 policijskih upravah in je vključevala poostren režim nadzora na mejnih prehodih z Republiko Hrvaško, poostreno varovanje zelene meje, notranjih predelov in delo na cestnem križu. Operacija je namenjena h krepitvi in trajnemu medsebojnemu sodelovanju organov pregona tako držav članic EU kot tudi držav kandidat in Evropola, predvsem pri zajezitvi ilegalnih migracij in pri boju proti trgovanju z ljudmi. B.M.

Spotikanja

POKRAJINA POSAVJE, POKRAJINA...

Medtem ko smo v naši državi lokalno samoupravo že dodobra zdesetkali, pa se nekako kot hudič križa otepamo povezovanja teh vse manjših komun. O smotrnosti le teh ne bi izgubljali besed, je namreč še premalo časa preteklo za tehtne ugotovitve in spoznanja, pa tudi država vseskozi skrbi, da se glede financiranja in pristojnosti občin stalno nekaj spreminja, tako da gre enkrat dobro enim, drugič drugim, odlično pa seveda nikomur.

Z regijami je seveda večji problem. Že pri občinah se nam ni uspelo dogovoriti, kolikšno je najmanjše število prebivalcev v njih. Tistega zloglasnega števila 5000, ki je v zakonu o lokalni samoupravi, pa niti zakonodajalec - državni zbor ne spoštuje in ustanavlja nove občine kar vsepovprek. Koliko duš naj bi štele pokrajine, bo seveda še težje določiti. Nenazadnje pa niti ni važno, ali v njih živi nekaj deset ali sto tisoč prebivalcev. Sami si namreč še vedno nismo odgovorili, koliko pokrajin potrebujemo, kaj šele, kaj naj bi bila njihova vloga. Ustava jih sicer dopušča, zakonodaje pa nimamo, saj se je Drnovškova vlada vseskozi spretno izmikala tovrstnim pobudam. Očitno nanj ni bila pripravljena, bala pa se je tudi, da v njih pač ne bi imela prevlade. Bo zdaj kaj drugače?

Načrtovalci so nas doslej obsipavali s predlogi, da bo Slovenija ena sama pokrajina, da jih bo nekaj več, morda celo deset in še kakšna, nekateri pa so znali govoriti tudi o številu 20 in več. V zadnjem času pa nas je presenetil predlog evropske skupnosti, da bi v Sloveniji imeli zgolj tri pokrajine - osrednjo (ljubljsko) ter vzhodno in zahodno. Posavje bi seveda sodilo v vzhodno, kar je, če se malo pošalimo, sicer bolje kot južna, nikakor pa s tem ne smemo in ne moremo biti zadovoljni. Od takšne velike združbe, štela naj bi kar polovico vseh prebivalcev Slovenije, manj pa bi seveda imela bruto prihodkov oziroma ekonomske moči, seveda ne moremo pričakovati ničesar dobrega.

Zato preseneča, da se v samooklicani Pokrajini Posavje v ustanavljanju še niso oglasili. Očitno čakajo na uraden predlog in pač ne reagirajo zgolj na objavo v medijih. Če bi ta predlog obveljal, se seveda lahko poslovimo od vseh velikih pričakovanj. O našem razvoju in nazadovanju bodo potem odločali drugi, sicer z demokratično prevlado, vsekakor pa ne v našem interesu in po naših hotenjih.

Posavje je resda storilo korak naprej od drugih z ustanavljanjem pokrajine, vendar od te doslej ni bilo veliko koristi, kaj šele, da bi ta res zaživela. Dokaz temu je tudi zadnje soliranje vseh tako ali drugače zainteresiranih za rento, ki naj bi jo bili deležni od krške nuklearke. Da je boj Brežičanov, posavskih poslancev v državnem zboru, glas vpjočega iz krške občine in še koga malo višje po Savi, usklajen, koordiniran in načrtovan, bo težko dokazati, kaj šele, da bi na takšen način kaj dosegli. Razen seveda, če nam vsem skupaj ne ustreza ta status quo, ali pa še kaj slabšega.

Žal gre čas naprej, politična in siceršnja podoba pokrajine ob Savi se spreminja, pa če mi to hočemo ali ne. Prihajajo pobude za nove občine, ne moremo se dogovoriti za regijsko središče, država nam ne privošči niti sanitarne deponije, mi pa čakamo, da bodo o pokrajinah odločali drugi. Namesto da bi zadevo vzeli v svoje roke, dvignili svoj glas, dokazali z analizami in študijami, da je pokrajina Posavje potrebna, nujna, pričakujemo, da bodo to storili tisti, ki nam tega ne privoščijo, ki teh potreb pač ne vidijo in ne poznajo.

Ali ne bi bil že čas, da mi prepričamo državo, kaj je dobro za nas in ne da nam država vsiljuje svoje kratkoročne politične in ekonomske interese, ki bodo nam kaj malo koristili. Prej nasprotno - škodovali.

Ivan Mirt, predstojnik Območne enote Zavoda RS za šolstvo v Novem mestu

DEVETLETKA TERJA SPREMEMBE V UNIVERZITETNEM ŠTUDIJU

Ivan Mirt je doma z Zdol, kjer je obiskoval tudi prva štiri leta osnovne šole, ki jo je dokončal v Krškem. Na učiteljske je hodil v Celje, potem pa ob delu dokončal še pedagoško akademijo in drugo stopnjo študija na Filozofski fakulteti, kjer je končal andragogiko kot profesor pedagogike. Njegovo prvo delovno mesto je bilo na tedanji osnovni šoli na Velikem Trnu, nato je služboval v Velikem Podlogu, pet let je bil na srednji šoli v Krškem. Za ta leta pravi, da so bila zelo zanimiva, skozi delo s srednješolci je spoznaval drugačno populacijo, ne samo osnovnošolsko. Vedno pa ga je zanimalo tudi kakršnokoli delo z odraslimi, zaradi česar se je odločil za študij andragogike, torej izobraževanja odraslih. Pred odhodom v Novo mesto, na mesto predstojnika območne enote Zavoda za šolstvo, je bil Ivan Mirt ravnatelj na leskovški šoli.

Koliko vam te bogate pedagoške izkušnje pomagajo pri sedanjem delu?

Zelo veliko. Te izkušnje so se dejansko kar nekako dograjevale, dopolnjevale in menim, da je bila tudi to, da sem bil kasneje tri mandate ravnatelj na osnovni šoli, posebna šola, ki je ne dobiš nikjer drugje. Prepričan sem, da je npr. biti ravnatelj eden težjih poklicev. V resnici je to zelo zahtevno delo, delaš z zelo različnimi strukturami ljudi v šoli, znotraj šole, in zelo veliko se pridobi. Kot predstojnik bi vsekakor delal veliko težje, če vse teh pestrih izkušenj ne bi imel.

Kaj pa so pravzaprav vaše delovne naloge?

Moja ciljna skupina, če lahko tako rečem, so ravnatelji osnovnih šol, v sklopu katerih so tudi šole s prilagojenim programom, srednjih šol, glasbenih šol in dijaških domov. Skratka, to so moje ciljne skupine in jaz delam neposredno z njimi, sicer pa vodim delo na enoti Zavoda za šolstvo. Takih enot je devet v Sloveniji, naša enota ima 50 osnovnih šol, 15 srednjih šol in še nekaj glasbenih šol in dijaških domov na območju Dolenjske, Posavja in Bele Krajine.

Poleg tega sem član Strokovnega sveta za splošno izobraževanje in znotraj tega sveta, ki je najvišji strokovni organ v državi za šolska vprašanja, imam tudi zadolžitev kot predsednik komisije za osnovno šolo.

Torej lahko rečemo, da imate precejšnjo vlogo pri reformi našega šolstva.

Ja, predvsem pri izpeljavi te prenove. Nacionalni kurikularni svet je temu postavil temelje, v strokovnem svetu pa

imam možnost, da prenovo od blizu spremljam in tudi sodelujem pri njenem uvajanju.

Kako bi torej ocenili stanje v osnovnem in srednjem šolstvu v Posavju?

Mirno lahko rečem, da je bilo v preteklosti, vsaj v materialnem smislu, na tem območju narejeno veliko ali pa da je bilo v Posavju, še posebno v krški občini, narejenega več kot v drugih okoljih. Ponekod namreč šele sedaj odpravljajo dvoizmenski pouk, ali pa so šole, ki imajo res slabe prostore in opremo. In ko to vse vidiš, potem pa lahko rečeš, pri nas, v Posavju, je bolje. Devetletni program se tu uveljavlja, bi rekel, vseeno malo hitreje kot v drugem predelu enote. V prvem letu uvajanja devetletke so v tej enoti šle v prenovo štiri šole, od tega dve enoti iz Posavja, OŠ Globoko in OŠ Krmelj. Naslednje leto so se tem priključile še štiri šole iz naše enote, od tega spet dve šoli iz našega okolja, Artiče in Boštanj. Tretje leto, ki sedaj teče, imamo dodatno priključenih sedem šol in od tega tri šole iz Posavja, Velika Dolina, Brestanica in Leskovec. Vse to govori, da gre Posavje z velikim deležem v to prenovo. To je skupno v naši enoti 15 šol, od tega 7 šol iz Posavja. Naslednje šolsko leto 2002/03, v četrtem krogu pa pričakujemo, da se bo priključilo kar 15 šol. In ta primerjava, da je v prvih treh letih šlo v prenovo 15 šol, to je 30 % iz naše enote, že naslednje leto bo šlo ponovno 15 šol v prenovo, to je dodatnih 30 % pomeni, da ostane za tisto zadnje leto, ko morajo v prenovo vse šole, še 40 % šol iz naše enote.

Katere so po vašem mnenju največje prednosti devetletke?

To je vprašanje, na katerega mi ni težko odgovoriti. Kot prvo, v prvem triletju je to pouk dveh strokovnih delavk, učiteljice in vzgojiteljice, kot drugo, je v tem prvem triletju opisno ocenjevanje velika prednost, ker otroci in starši naj ne bi več tekmovali drug z drugim, ampak sami s seboj in tretja stvar, ki pa je morda najpomembnejša, da samo opismenjevanje traja tri leta. Prej so se vedno učiteljice med seboj spraševale - ali si ti že obravnavala vse črke? In v enem šolskem letu je moral otrok spoznati kar sto znakov - tiskane, velike, male, pisane črke.. Sedaj je to otroku prihranjeno za tri šolska leta, se pravi, da učiteljica točno ve, kateri otrok je koliko teh znakov že spoznal; hočem reči, da je program naravn na otroka, to pa je velika prednost.

V drugem triletju je ena takih prednosti drug tuj jezik kot ena nuja, najbrž ni potrebno izgubljati besed zakaj - Evropa je tu, mi smo majhen narod, znati moramo več tujih jezikov. Začne se številčno ocenjevanje, ko stopi otrok v četrti razred in še en predmet nastopi, to je v šestem razredu, imenuje se naravoslovje, kjer je prvič uspelo združiti tri različne pred-

In v enem šolskem letu je moral otrok spoznati kar sto znakov - tiskane, velike, male, pisane črke.. Sedaj je to otroku prihranjeno za tri šolska leta, ...

mete v enega. To je bilo zelo težko. Rad bi samo spomnil, da vsak učitelj najraje obdeluje svoj vrčiček in ga nekako ljubosumno čuva, tu pa so združeni predmeti fizika, kemija in biologija. Ob tem je bilo zelo veliko razprav pa tudi strokovnih prerekanj, kaj naj gre v ta skupni predmet, kdo naj ga poučuje. No, to je ena takšna posebnost, o kateri ljudje morda malo vedo, v stroki pa se nam zdi to velikega pomena, da nam je uspelo združiti tri predmete v enega, to je v 6.razredu, kasneje pa se seveda ti predmeti ponovno razcepijo.

V tretjem triletju je na prvem mestu nivojski pouk, ko se otroci učijo na treh različnih ravneh. To je velika prednost, čeprav so se tega mnogi bali, tudi strokovnjaki so opozarjali na to, češ, kako bo potem tisti otrok, ki je v skupini, kjer se obravnavajo najlažje naloge, napredoval naprej itd? Druga prednost so izbirni predmeti, tretja prednost pa je mogoče tudi novost, da se šolanje zaključí z nacionalnim preizkusom znanja. To več ni tisto, kar je bilo sedaj v 8.razredu, temveč je sestavljeno podobno kot matura, pa vendarle veliko bolj prijazno in naravnano na otroka.

Prav gotovo pa so se v tem času pokazale tudi že določene pomanjkljivosti devetletke?

Zavod za šolstvo ima to, jaz bi rekel hvalevredno nalogo od države, da na eni strani sodeluje pri uvajanju te prenove in jo celo vzpodbuja, hkrati pa jo tudi spremljamo. Ne čakamo tiste silne evalvacijske državne komisije, o kateri so se prerekli prejšnji ministri, kakšna bo in kako bo sestavljena, kaj bo delala in jo bodo sestavljali sami strokovnjaki in doktorji, ki obljublajo rezultate šele čez nekaj let. Zavod za šolstvo na terenu samem takoj ugotavlja učinke uvajanja te prenove. In na nekatere stvari že opozarjamo, skupaj seveda z ravnatelji in učitelji, ki to povedo in jih tudi že sproti popravljamo.

Najprej bi povedal s čim so otroci najbolj zadovoljni. O prvem triletju sploh ne bi kaj veliko govoril, ker so ga nekateri poimenovali kot zgodbo o uspehu in sedaj to kar naprej neka-ko ponavljamo. V tretjem triletju imajo otroci zelo radi ta nivojski pouk, saj so kar naenkrat ugotovili, kako je dobro, ko si v skupini in dobiš naloge, ki so tebi primerne in hkrati tisti otroci, ki zelo hitro napredujejo, dobijo zelo zahtevne naloge in ni potrebno čakati tistih, ki so počasnejši. Skratka, večkrat so na vrsti tudi, ko so vprašani. Saj se še spominjamo, kako je bilo pri pouku, ko jih je pet v razredu stalno dvigovalo roke, učitelj je vedno spraševal ene in iste, v ozadju pa je ostala nema večina. Sedaj pa so vendarle pogoji drugačni, so manjše skupine in z njimi učitelj intenzivno dela s posebej pripravljenimi nalogami, ki so naravnane na to skupino. To je velika prednost, ki so jo ugotovili otroci sami, ker posameznik nima tistega občutka, da je slabši od drugega. Druga stvar so izbirni predmeti, ki so naleteli na plodna tla pri učencih. Učenci imajo zelo lep uspeh, kar so ugotovili že starši, da je nenadoma splošni uspeh višji, kot so pričakovali. Tradicija je bila, da je bil uspeh otroka nekako do 4.razreda odličen, prav dober, redki z dobrim uspehom, ko pa je prišel v 5.razred, je pričel splošni uspeh padati na prav dober, dober ali še slabše. Tega pravzaprav ni več, ker se izboljša uspeh zaradi nivojskega pouka in zaradi teh izbirnih predmetov, ki so tudi ocenjeni.

Gotovo tudi že razpolagate s podatki, katere izbirne predmete otroci najpogosteje izberejo?

To je drugi tuj jezik, kar verjetno tudi starši malo vzpodbujajo. Sledijo pa npr. šport ali pa astronomija, ki je nekaj zelo zanimivega na nekaterih slovenskih šolah, ki jo predavajo učitelji fizike, pa prehrana, priprava prehrane, tudi ples, gledališče, novinarstvo, to so denimo predmeti, ki so zelo pogosto izbrani. Recimo, do sedaj še ni bilo nobenega interesa, čeprav je bilo o tem veliko govora, za predmet verstvo in etika. Ni pa nujno, da se bo sedanji izbor obdržal, kajti ravnatelji mi povedo, da so že opazili premike, da nova generacija otrok izbira nekoliko drugače. Skratka, potem ni čudno, da je splošen uspeh boljši.

Omenili ste izbirne predmete, kot sta ples ali pa astronomija. Najbrž si ju lahko zberejo otroci le na nekaterih šolah?

Vsekakor. Izbirni predmeti se ponudijo po sistemu, da se v kolektivu najprej pogovorijo, kakšne možnosti imajo. Če nimajo takšnega človeka v kolektivu, se bodo morda odločili, da ga poiščejo zunaj, ni pa nujno. Ozrejo se po kolektivu, kaj lahko določen učitelj poleg njegovega osnovnega predmeta še ponudi učencem. Pri tem je potrebno poudariti, da izbirni predmet ni kot krožek ali interesna dejavnost, da je natančno določeno, kakšno izobrazbo mora imeti učitelj. Torej, to ni nekaj površnega, in ko to na šoli ugotovijo, se odločijo za predstavitev. In tedaj se pokaže inovativnost učitelja, ki razmisli, kako bi otroka navdušil za svoj predmet. V bistvu gre že za nekakšno trženje. Nato na šolah to predstavijo star-

Saj se še spominjamo, kako je bilo pri pouku, ko jih je pet v razredu stalno dvigovalo roke, učitelj je vedno spraševal ene in iste, v ozadju pa je ostala nema večina. Sedaj pa so vendarle pogoji drugačni, so manjše skupine in z njimi učitelj intenzivno dela s posebej pripravljenimi nalogami, ki so naravnane na to skupino.

šem in šele zatem dajo otrokom anketne liste in jim dajo tudi čas, da se odločijo, kateri predmet si bodo izbrali. Seveda so manjše šole v slabšem položaju, ker s premajhnim številom otrok ne morejo sestaviti skupine.

Pa vendar so devetletko prvi pričeli uvajati ravno na majhnih šolah.

V naši enoti sicer imamo tudi devetletko v veliki šoli, kot je Metlika, res pa je, da so v Posavju začele z uvajanjem najprej majhne šole, medtem ko v krški, brežiški ali sevniški šoli, ki so velike, še ne. Najbrž je razlog v tem, da je lažje voditi manjši kolektiv, lažje ga je navdušiti, na manjših šolah je tudi prostorskih težav manj.

Vrniva se k pomanjkljivostim devetletke...

Kot prvo, zelo težko je organizirati pouk v tretjem triletju ali, če sem konkretno, zelo težko je sestaviti urnik, ki ne bi imel tako imenovanih lukenj za učence. Učitelj lahko v tem času kaj dela, če pa ima učenec proste ure, je to ena večjih skrbi za ravnatelja in tudi kolektiv. Nekaterim uspe sestaviti dokaj dober urnik, konec koncev pa, zakaj je urnik sploh težje sestaviti kot v osemletki? Zaradi teh nivojskih skupin, ker otroci delajo po različnih skupinah, ker se razred razdeli na tri skupine, potem so izbirni predmeti in še ostale dejavnosti na šoli, pa vozači, kosilo, še pevski zbor, krožki ipd., vse to povzroči, da je zelo težko sestaviti urnik. Sicer za urnik obstaja računalniški program, a ravnatelji skoraj vedno ugotavljajo, da ga je še najboljše sestavljati »peš«. Druga stvar je časovna obremenjenost otrok. Je opazna. Otroci so dalj časa v šoli ne glede na to, da je približno enako število ur kot v osemletki, ampak časovna obremenjenost nastopi, morda ravno zaradi teh lukenj. Tretja stvar - ni vseh učbenikov. To so nekatere tri skupine večjih pomanjkljivosti devetletke, ki pa se jih nekako z dobro voljo na šoli da razreševati, če je kolektiv motiviran in če je vzdušje na šoli optimistično, zagnano, pripravljeno na reševanje problemov. Zaenkrat se na šolah znajo pohvaliti, da jih je uspelo rešiti tovrstne zadeve.

Omenili ste pomanjkanje učbenikov. Ali si učenci zato več zapisujejo?

To vprašanje dejansko zadeva v neko novo filozofijo in da bi bil problem še večji, manjkajo učbeniki za izbirne predmete. V novi šoli, torej, ko uvajamo preno, učbeniki sploh ne bi več smeli biti problem. Učitelj mora poiskati snov iz nekkih drugih gradiv. Učbenik ni več kot sveto pismo, kakor je to včasih bilo, po katerem je celo učitelj delal učni načrt. To je danes popolnoma strokovno zgrešeno in narobe, to je preteklost, ki je dejansko že v zgodovini. Danes nam učni načrt podaja samo globalne cilje, vse ostalo pa učitelj in šola razrešujeta, kot pravimo - avtonomno. Danes govorimo, da je šola avtonomna in da so avtonomni

tudi učitelji, da učitelj ve, katere cilje mora doseči, kako pa pride do teh ciljev, je njegova izbira. To pomeni, da lahko izbere snov iz priročnika, računalniškega programa, leksikona, iz knjižnice, iz medijev ipd. In le-to podaja svojim učencem in v tem primeru pripravi ali pripravijo skupaj tudi učno gradivo.

Pa vendar učitelji že v dosedanjih oblikah izobraževanja niso ravno enako uspešno sprejemali novosti in kako je mogoče ugotoviti, če učitelj tem novostim sledi?

Ravnatelj je v zadnjih letih postal in ne bom nič pretiraval, če rečem -alfa in omega vsega dogajanja v šoli. Ravnatelj je dobil taka pooblastila, da se jih morda včasih niti sam ne zaveda. Ima nalogo, da spremlja strokovno rast svojih učiteljev, sodelavcev, hkrati je tudi menedžer, zato je to težek poklic, saj združuje menedžerske in strokovne naloge. Na Zavodu za šolstvo ni več inšpektorjev že nekaj let. Mi smo sedaj svetovalci in kjer začutijo, da potrebujejo strokovno pomoč, nas pokličejo. In zdaj se dogaja, da si nas na šoli želijo, včasih pa so se inšpektorjev bali. To je bilo neko nujno zlo, država jih je postavila zato, da je imela nadzor. Kaj pa, če se res nekaj dogaja na šoli? Tedaj posreduje inšpekcija in nenazadnje, tudi ko mene pokličejo anonimno ali ne, učitelji, starši, učenci, dijaki, pravzaprav vsak teden kdo pokliče, moram nenazadnje tudi jaz tistemu ki pokliče omeniti - če pa menite, da se ne morete pogovoriti v šoli, izvolite na inšpekcijo. To je organ v državi, kjer so združeni inšpektorji za vsa področja, med njimi tudi šolska inšpekcija.

Kaj pa če tudi ravnatelji sami ne napredujejo v zadostni meri ali so na svojih položajih že dolgo, nemara tudi zaradi tega nekoliko »olesneli«?

Čas, v katerem živimo, pritiska tudi na takšne, ki morda malce počasneje spremljajo novosti. A slej kot prej vse, kar ga obdaja, življenje okoli nje, kolegi, sosednje šole, pritiska na ravnatelja, in, če on hoče ali ne, se zgodi nekaj v kolektivu. Tudi to, da ga želijo zamenjati.

Ali je pomembno, da ravnatelj tudi živi v »svojem« šolskem okolišu?

Moje mnenje je, da to dandanes ni tako pomembno. Včasih je bilo to bolj pomembno, zdaj pa, ko šole podirajo meje okoli sebe in ko postaja svet globalen, pa to ni tako pomembno. Ravnatelj lahko zelo dobro vodi šolo, če tudi ni iz tistega okolja doma, ker ve, katere so vrednote sodobne šole in kaj je tisto, kar bo pripeljalo njegovo šolo naprej.

Pa so današnji učitelji dovolj usposobljeni za poučevanje v devetletki?

To je stvar, na katero že nekaj let opozarjamo, a

je šele zdaj prišla toliko bolj do izraza. Dodiplotsko izobraževanje učiteljev je neustrezno za potrebe devetletke. Ravnatelji opozarjajo, da so zlasti vredni tisti učitelji, ki imajo še kakšno diplomozo zraven, ki so usposobljeni za več različnih predmetov. Na naših univerzah to neradi slišijo, ker bo potrebno korenito spremeniti študij na univerzi. Potrebe šol so popolnoma drugačne, kot jih nudijo univerze. Denimo v tretjem triletju je nujno potrebno začeti z medpredmetnim povezovanjem, kar pomeni, da učitelji izstopijo iz svojih predmetnih okvirov, sedejo skupaj matematiki, računalničarji, slavisti, zgodovinarji itd. in naredijo skupen program. Zavod spodbuja šole, da pripravijo čimveč takih programov, kjer se učitelji različnih strok združijo in ponudijo program otrokom, ki ga bodo predelovali.

Kateri so sedanjemu izobraževalnemu sistemu najbližji šolski sistemi oziroma po katerih ste se največ zgledovali?

Veliko bi jih lahko naštel, prav gotovo so to angleški, francoski, škotski, nemški, avstrijski..., moram pa priznati, da se želimo najbolj približati švedskemu sistemu, ki pušča zelo veliko avtonomijo. Pri njih predpišejo zelo malo ciljev na državnem nivoju, nato pa celo pustijo, da posamezne regije dodajo svoje cilje in šole dodajo še svoje. To je za nas nekaj novega.

Prav tega, novosti, so se ponekod zbal starši, češ, da ne želijo, da bi bili njihovi otroci nekakšni poskusni zajčki..

Vzrok za to so lahko slabi vtisi ali spomini na prejšnje reforme, še verjetneje pa ne dovolj pripravljena predstavitev. Potrebno je veliko delati, biti inovativen, kako predstaviti, to ni enostavno, tega se je treba naučiti. Tudi učiteljem je lažje delati tisto, kar so bili navajeni. Najpomembneje pa je, da starši začutijo, da ravnatelji in učitelji verjamejo v to, kar jim predstavljajo. Tega ni vsak enako sposoben.

S poučevanjem se ukvarjate tudi v prostem času, torej je šola nepogrešljivi del vašega življenja.

Že v osnovni šoli sem se odločil za učiteljski poklic, zanj me je dokončno navdušila učiteljica matematike v zadnjem razredu, pa tudi sicer sem, ko smo se igrali šolo, imel vlogo učitelja. Že takrat sem igral in tudi režiral, to me je veselilo. Zdaj mi je najbolj žal, da ne utegnem režirati, saj je to ena od zadev, ki je najbolj kompletna. Zelo rad imam gledališče, kino, rad spremljam sodobne filmske dosežke, s tem sem večinoma na tekočem. Veliko mi pomenita tudi glasba in ples. In seveda vnuka in vnukinja. Ko greš v zrelejša leta, se ti zazdi, da svet počasi blede oziroma da je vse manj razlogov za radost in veselje. Potem se pojavijo vnuki kot sonca, sonca optimizma, ki ti dajejo novo veselje in tudi, zanimivo, nove skrbi, pa čeprav prijetne.

Bojana Mavsar

BREŽIČANI ZAHTEVAJO ODŠKODNINO

Člani Odbora za infrastrukturo in okolje pri Državnem zboru RS so se 12. septembra sestali na 14. redni seji, ki je zaradi obravnave poročila o jedrski in sevalni varnosti za leto 2000, ki so ga pripravili na Upravi za jedrsko varnost v Ljubljani, potekala v Nuklearni elektrarni Krško. Ob tej priložnosti so si člani odbora ogledali tudi jedrski objekt, ki je v zadnjih mesecih zaradi podpisa pogodbe med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško o ureditvi statusnih in pravnih razmerij, povezanih v vlaganem v NEK, njenim izkoriščanjem in razgradnjo, predmet številnih polemik in razprav.

Tudi tokrat, čeprav osnutka sporazuma o ureditvi odnosov z NEK ni bilo na dnevnem redu, so se člani odbora, predvsem pa trije poslanci iz Posavja: Brane Janc, Jože Avšič in Branko Kelemina v razpravah osredotočili prav na omenjeno temo, saj so menili, da odbor za infrastrukturo in okolje ob obravnavi poročila o jedrski in sevalni varnosti ne bi smel zaobiti obravnave sporazuma, saj se ta nanaša prav na dotični objekt in je tako za Slovenijo kot za lokalne skupnosti škodljiv. Tako Janc kot Kelemina sta se opredelila do pripravljavcev sporazuma, ob čemer je Janc izpostavil, da so ga pripravljali diletantni, saj so pri oblikovanju sporazuma ne le popolnoma izločili vodstev občin s tega območja, temveč tudi ignorirali strokovno javnost, tukajšnje strokovnjake.

Da slednji niso bili vključeni v pripravo sporazuma, kljub izjavam ministra Kopača ob nedavnem obisku v Krškem (v celoti objavljene v prejšnji številki Posavskega obzornika), je v nadaljevanju seje potrdil tudi direktor Nuklearne elektrarne Krško Stane Rožman, ki je tokrat (prvič) ne le javno komentiral »sporen« sporazum, temveč zavrnil tudi očitke, ki so se med samo razpravo odbora nanašali na jedrsko varnost objekta, odlagaljšča RAO in tudi predlog Jožeta Avšič Odboru, da naj bi Vlada RS še pred podpisom sporazuma med državama spremenila dva člena zakona o varstvu okolja in opredelila območje znotraj 25 kilometrskega pasu okoli NEK kot območje ogroženega okolja, ki ga ogrožata tako obratovanje NEK kot tudi začasno skladiščenje nizko, srednje in visoko radioaktivnih odpadkov, saj bodo ti skladiščeni znotraj ograje NEK najverjetneje vse do leta 2023. Ker je zaradi prisotnosti objekta razvrsteno bivalno okolje tukajšnjih prebivalcev, naj bi bili ti, kakor je menil Avšič, deležni nadomestila, imeli pravico do davčnih olajšav, subvencij in oprostite dajatev in prispevkov. Največji problem se naj bi izkazoval namreč ravno v brežiški občini, ki razen razvrstjenosti ni deležna nobenih sredstev, pa čeprav Sava od NEK priteka v občino Brežice in je iz rože vetrov razvidno, da je največji delež le-teh v letnem povprečju obrnjen v smeri Brežic.

(B.M.)

**POSAVSKE
novice**
na internetu:
obzornik.com

nova lokacija, nova podoba in nove ugodnosti

Cenjene stranke obveščamo, da v sredini oktobra 2001, odpiramo nove prodajne prostore na CKŽ 137, v Krškem v novi poslovni stavbi nasproti Petrolovega bencinskega servisa.

V otvoritvenem tednu smo za vas pripravili

predstavitve prodajnega programa

(predstavitve ročnega električnega orodja: Makita, Bosch,

Metabo, Electra Becum in Iskra

ter zanimive prezentacije ostalih programov)

dodatne ugodnosti

akcijske prodaje v otvoritvenem tednu in uvedba

Kartica zvestobe

za gotovinske nakupe

Z uporabo kartice lahko pridobite še dodaten popust do -8%, ki ga prištejemo tudi k artiklom, ki so že v akcijski prodaji

nagradno žrebanje

vsi, ki nas boste obiskali v otvoritvenem tednu in boste oddali izpolnjen kupon, boste sodelovali v nagradnem žrebanju za lepe nagrade: **1. nagrada**; barvni televizor

2. Nagrada; električni vrtni stroj, **3. Nagrada**; walkman

4.-10. nagrada; kartica zvestobe

Nakup v trgovini 1A **ni pogoj** za sodelovanje v žrebanju.

Rezultati bodo objavljeni v naslednji št. Posavskega obzornika.

Kupon za nagradno žrebanje oddate v trgovini 1A, najkasneje do sobote 20.10.2001, do 10:00 ure, javno žrebanje bo 20.10.2001, ob 11:00 uri v trgovini 1A.

Hkrati vas naprošamo, da odgovorite na spodnje vprašanje in nam pomagate, da se čim bolj približamo vašim željam. Hvala.

Ime in priimek _____

Naslov _____

Telefon _____

V trgovino 1A grem zaradi: reklame velike izbire

ugodnih cen prijaznega osebja bližine

Drago Gradišek, ravnatelj Glasbene šole Krško

IZBRATI BI MORALI NAJBOLJŠO REŠITEV

V poletnih mesecih je Občina Krško po dolgih prizadevanjih uspela (za 70 milijonov) kupiti objekt na Vidmu, ki je bil najprej prvi krški hotel, nato pa je, vse do stečaja, služil upravno-poslovnim funkcijam bližnje tovarne papirja. Tako se je naposled približala možnost reševanja prostorske stiske največje glasbene šole v Posavju in ene večjih v Sloveniji ter vseh z njo povezanih dejavnosti. Ravnatelj Drago Gradišek že ima v rokah ključ objekt, ki bi naj postal več kot samo glasbena šola, to naj bi bila nekakšna sodobna glasbena hiša. Ob ogledih prostorov in načrtovanju adaptacije, ki bo po prvih ocenah zahtevala okoli 200 milijonov tolarjev, se vrstijo posvetovanja z drugimi ravnatelji tovrstnih šol in strokovnjaki, kako čim bolje izkoristiti nove prostorske možnosti krških glasbenikov.

Kljub temu pa Gradišek še vedno vztraja, da bi bila zadnja varianta, t.j. zgraditev in ureditev glasbeno-poslovnega centra na lokaciji sedanjega balinišča in kegljišča pri sedanjem hotelu Sremič najboljša rešitev, ki pa se je očitno pojavila nekoliko (pre)pozno, t.j. tik pred letošnjimi počitnicami, ko se je po dolgem čakanju že močno približal tudi nakup zgradbe starega hotela.

»Nova varianta bi po mojem pomenila skoraj idealno rešitev, in sicer zaradi naslednjih razlogov: bližina krške osnovne šole, od koder prihaja največ učencev (V glasbeni šoli se zavedajo, da bodo imeli ob uvedbi devetletke problem z usklajevanjem urnikov, takrat bodo otroci v šoli dlje časa. Ko bodo učenci prosti, naj bi imeli individualni pouk, saj se bomo le tako izognili delu pozno v noč.), popolnoma varen dostop iz te šole do nove glasbene šole, v novogradnji so lažje in cenejše rešitve akustičnih in zvočno izolacijskih zahtev, možnosti za pridobitev dovolj prostora za delovanje srednje in kasneje visoke šole za jazz, neposredna bližina in povezava s kulturnim domom, kjer imajo mnogo večjih nastopov in koncertov, možnosti rešitve prostorskega problema pihalnega orkestra in drugih amaterskih skupin, organiziranje mednarodnih poletnih šol in tekmovanj, organiziranje intenzivnih priprav amaterskih in profesionalnih orkestrrov, kar vse bi predstavljalo vsebino poslovno-kulturnega objekta,« pojasnjuje Gradišek. »O tej lokaciji žal na seji občinskega sveta niso niti razpravljali, sam pa zaradi prej načrtovanega dopusta nisem mogel biti prisoten. Ostajam pri mnenju, da bi bila to vsekakor najboljša rešitev...«

Šolski objekt na Hočevarjevem trgu je po njegovem mnenju manj primeren predvsem zaradi lokacije, t.j. oddaljenosti od največje šole, problem zvočne izolacije je nekoliko manjši, primernejše je tudi okolje, vendar pa bi bila potrebna velika vlaganja za obnovo in pregraditev sedanjih

učilnic v prostore za individualni pouk. Meni, da tega objekta ne bo težko zapolniti, če mislimo resno s Krškimi kot regijskim središčem, ki bo potrebovalo poleg občine in sodišča še vrsto drugih služb in funkcij. Glede tolikokrat poudarjene oživitve starega mestnega jedra pravi, da se mu sicer ne zdi prav, da bi »moralo ravno otroci

oživljati stare objekte«. Pač pa bodo z veseljem sodelovali z nastopi, kot so to počeli že doslej. Posebno možnost pomeni (pre)ureditev stare cerkve v mestnem parku pri knjižnici, kjer bi lahko deloval v predvideni poročni dvorani tudi odderek orgel, ki potrebujejo posebno akustiko, ki jo je v novogradnjah zelo težko doseči.

»Zaradi izvajanja pouka na različnih koncih, zaradi te razdrobljenosti precej trpimo, posebej odderek tolkal, ki lahko v OŠ dr. Mihajla Rostoharja dela le z desetino instrumentov, da ne govorim o pomanjkanju strokovne povezave med učitelji. V želji, da bi čimprej prišli do nove lokacije in ker je kazalo, da se bo zaradi tožbe na ustavnem sodišču reševanje tega problema še zavleklo, sem v nekem trenutku tudi sam začel razmišljati o najmanj sprejemljivi varianti - Hočevarjevem trgu, čeprav neuradno. Žal mi je, da so moja razmišljanja v obeh primerih nekoliko razočarala tiste, ki so si v minulih letih prizadevali za pridobitev starega hotela in razumejo tako našo prostorsko stisko kot želje po razvoju. Vendar menim, da bi v takih primerih morali reagirati hitreje in bolj praktično, saj je naš osnovni cilj čimprej začeti s poukom v drugih prostorih.«

Zdaj je, kar je, pravi Gradišek. Prednost starega hotela je, da so bivše hotelske sobe kar pripravne za individualni pouk, ki predstavlja okoli 90 % vsega pouka. Ta odstotek se nekoliko zmanjšuje glede na to, da imajo v šoli vse orkestre, ki jih predvideva predmetnik glasbene šole in še dodatno - kitarski ansambel.

So šola, ki ima največji odstotek osnovnošolske populacije vpisane v glasbeno šolo v državi (blizu 20 %, medtem ko je povprečje 7 %), z blizu 500 učenci pa so tretja največja šola po številu otrok v občini in največja glasbena šola v Posavju. Pri vzdrževanju in delovanju objekta na Vidmu računajo tudi na pomoč in sodelovanje podjetja Vipap in njegovih delavcev, ki že sedaj podpirajo delovanje pihalnega orkestra.

Gradišek nenehno poudarja, da je s pomočjo zvestih glasbenih sodelavcev in mladih glasbenikov dosegel doslej vse cilje, ki si jih je zadal, zato upravičeno pričakuje, da bo tako tudi z izboljšanjem delovnih pogojev za glasbeno šolo in da bo v Krškem nastala prava glasbena hiša. V kletnih prostorih bo možno pod določenimi pogoji zagotoviti vadbo ansamblov, ki se zdaj potikajo po garažah in manj primernih prostorih. Zaradi velikih uspehov učencev in študentov krške glasbene šole se obetajo mnoge možnosti sodelovanja, tako je pred kratkim ponudila sodelovanje ena najboljših šol za jazz in popularno glasbo iz Rotterdama. Z manjšo dograditvijo bo možno na sedaj izbrani lokaciji razviti srednjo šolo, v nekoliko bolj oddaljenih, a uresničljivih načrtih pa je tudi visoka šola za jazz in popularno glasbo. To pa bo, ob organiziranju večjega števila mednarodnih poletnih šol in tekmovanj, na katerih že prihodnje leto pričakujejo nekaj sto udeležencev, zagotovilo možnosti za delo mladim glasbenim strokovnjakom v domačem kraju, celotnemu projektu pa tudi poslovno usmeritev, ki bi lahko zagotavljala vsaj del precejšnjih sredstev, ki jih skupnost namenja za to dejavnost.

»Ob nadaljnji podpori vodstva občine in tudi mnogih podjetij bomo napeli vse sile, da te načrte uresničimo, predvsem pa, da že v naslednjem šolskem letu začnemo s poukom v pravkar pridobljenem objektu,« napoveduje ravnatelj Gradišek.

KOROŠKI IZSELJENCI Z NAŠIMI IZGNANCI

Predsednica Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 Ivica Žnidaršič in Jože Partl, predsednik Zveze slovenskih izseljencev iz Celovca, sta 29. septembra na gradu Rajhenburg v Brestanici podpisala listino o tesnem sodelovanju in priključitvi Zveze slovenskih izseljencev k Društvu izgnancev Slovenije.

Listino o medsebojnem sodelovanju in priključitvi sta podpisala Ivica Žnidaršič in Jože Partl

Na gradu Rajhenburg, ki ni le kamniti izpričevalec življenja davnine, temveč je s tega kraja, ki je veljal leta 1941 za enega največjih zbirnih taborišč v Evropi, odšlo na trnovo pot izgnanstva več kot 45.000 Slovencev, se je v prijetni septembrski soboti zbralo okoli 120 koroških Slovencev. Ti so si v družbi gostiteljev, članov Društva izgnancev 1941-1945, ki aktivno de-

luje že polno desetletje, ogledali tudi tamkajšnjo muzejsko zbirko o vojnih grozodejstvih in bili ob krajšem kulturnem programu tudi priča slavnostnemu podpisu listine tako o tesnem medsebojnem sodelovanju kot tudi priključitvi Zveze slovenskih izseljencev k Društvu izgnancev Slovenije. Kakor je ob pod-

pisu listine poudarila predsednica društva Ivica Žnidaršič, člane obeh društev ne povezuje le skupna usoda in spomini na preživeto trpljenje, temveč bodo združeni tudi močnejši pri uveljavljanju raznih pravic.

Udeleženci, katere sta ob obisku pozdravila tudi krški župan Franci Bogovič in Franc Žnidaršič, državni sekretar na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, so srečanje v poznih popoldanskih urah zaključili v Čateških Toplicah v prepričanju, da bo njihovo interesno sodelovanje ne le koristno, temveč bo služilo tudi oživiljanju starih in navezovanju novih poznanstev, saj so dolga desetletja živeči Slovenci v Avstriji ob obisku dokazali, da so še vedno navezani na rodno grudo. Mnogi so namreč prišli v spremstvu svojih otrok in vnukov, ki so z znanjem slovenskega jezika dokazali, da si bodo tudi oni v bodoče prizadevali za ohranjanje zgodovinskega spomina in nadaljnje ga medsebojnega povezovanja.

Bojana Mavsar

Od 63.000 med vojno izgnanih Slovencev in 17.000 pobeglih pred izgonom je danes živelih le še okoli 19.500 slovenskih izgnancev. Od tega jih je 19.000 včlanjenih v DIS 1941-1946, preko katerega je zahtevke za odškodnino in prisilno delo po lani sprejetem nemškem zakonu o skladu »Spomin, odgovornost in prihodnost« vložilo okoli 8250 izgnancev, po avstrijskem zakonu o spravi pa okrog 1500 Slovencev.

Po Zakonu o žrtvah vojnega nasilja uveljavlja pravice 19.479 slovenskih izgnancev, 6907 internirancev, 6359 beguncev, 427 ukradenih otrok, 3210 koncentracijskih taboriščnikov in 1419 zapornikov, skupno 50.680 oseb. Po 15. januarju 2002 bodo na podlagi Zakona o skladu za poplačilo odškodnin žrtvam vojnega in povojnega nasilja, ki ga je sprejel DZ RS konec februarja letos, taboriščniki, ukradeni otroci, zaporniki in politični zaporniki prejeli 35.000 tolarjev za mesec pretrpljenega nasilja, izgnanci in interniranci po 25.000 SIT, prisilni mobiliziranci po 20.000 SIT, begunci in deportiranci po 12.000 tolarjev za mesec pretrpljenega nasilja, odškodnina za izgubo bližnjega pa bo znašala 200.000 tolarjev za vsakega upravičenca.

POKLICNI GASILCI IZ KRŠKEGA SLOVENSKI PRVAKI

Čeprav nekoliko pozno, pa vendarle je vredno objaviti, da so predstavniki Poklicne gasilske enote Krško državni prvaki med poklicnimi gasilci Sloveniji.

9. junija 2001 so potekle 20. športne igre poklicnih gasilcev Slovenije, ki jih je organiziral Gasilsko reševalni center Novo mesto. Poklicni gasilci iz 19. enot so tekmovali v Teniškem centru Otočec in sicer v petih tekmovalnih disciplinah. Odlični tekmovalni rezultat so dosegli poklicni gasilci iz Poklicne gasilske enote Krško, ki so v skupni razvrstitvi dosegli prvo mesto.

V posameznih disciplinah pa so bili doseženi naslednji rezultati:

- Reševanje utopljenca iz vode: 1. Kranj, 2. Jesenice, 3. Maribor, 8. Krško
- Odbojka na mivki: 1. Ljubljana, 2. Krško, 3. Maribor,...
- Namizni tenis: 1. Krško, 2. Nova gorica, 3. Nafta Lendava,...
- Mali nogomet: 1. Nafta Lendava, 2. Nova gorica, 3. Celje, ...14. Krško,...
- Streljanje z zračno puško: 1. Krško, 2. Jesenice, 3. Ljubljana,...

Skupno so bile dosežene naslednje uvrstitve:

1. Krško (56 točk), 2. Jesenice (36 točk), 3. Nova gorica (36 točk), 4. Ljubljana (36 točk), 5. Nafta Lendava (36 točk), 6. Kranj (28 točk), 7. Maribor (26 točk), 8. Brnik - Aerodrom Ljubljana (18 točk), 9. Trbovlje (16 točk), 10. Celje (13 točk), 11. GRC Novo mesto (13 točk), 12. Ajdovščina,

13. Gorenje Velenje, 14. Koper, 15. Pomurje, 16. Postojna, 17. Ravne na Koroškem, 18. Revoz Novo mesto, 19. Sežana (vsi 10 točk).

Uspešnost tekmovalcev iz Poklicne gasilske enote Krško kaže na odlično fizično pripravljenost poklicnih gasilcev iz Krškega, ki je še kako potrebna pri njihovem delu in to so na najboljši način prikazali tako svojim poklicnim kolegom iz vse Slovenije, kakor tudi novemu Poveljniku - direktorju univ. dipl. ing. Žigante Antonu, ki je te naloge prevzel 16. maja 2001.

Stanislav DVORŠEK

NOVI ZAPLETI V MLADINSKEM CENTRU

Ni se še dodobra polegel prah, ki se je pred meseci dvignil okoli imenovanja v.d. direktorja Mladinskega centra Krško, se je v tem komaj rojenem javnem zavodu, ki še ni vsebinsko zaživel v prostorih dijaškega doma Milke Kerin, ponovno zapletlo. In ponovno pri imenovanju, le da naj bi šlo tokrat za nepravilnosti pri imenovanju predsednika Sveta zavoda oziroma za gramatikalno razlago členov odloka o ustanovitvi zavoda, in sicer koliko članov pomeni večino pri izvolitvi predsednika Sveta Zavoda Mc Krško.

Odlok o ustanovitvi javnega zavoda v drugem odstavku 7.členu pravi, da »Svet odloča z večino svojih članov«, kar gramatikalno pomeni – z glasovi petih od trenutno osmih članov, kajti deveti član Sveta bo imenovan naknadno s strani j.z. Mc. V Svet zavoda so bili s strani ustanovitelja Občine Krško oziroma krškega občinskega sveta imenovani: Damjan Lah, Darja Sotošek, Ana Ložar in Matjaž Logar, medtem ko zainteresirano javnost v Svetu zastopajo Vida Ban, Tom Gomizelj, Davor Račič ter Rok Kerin. Člani Sveta zavoda so se v mesecu juliju zbrali na konstitutivni seji, ki jo je kot sklicatelj vodil podžupan občine Krško Andrej Božič, na njej pa je bila (v nasprotju z zgoraj navedenim členom) pri izvolitvi predsednika interpretirana drugačna razlaga »večine« glasov, in sicer naj bi za izvolitev predsednika in njegovega namestnika zadostovali glasovi le treh članov (namesto petih). Tako je bila na predlog Damjana

Robi Ostreljč

Laha s tremi glasovi »za«, dvema »proti« in tremi »vzdržanimi« glasovi za predsednico Sveta izvoljena Vida Ban, medtem ko o predlogu o protikandidatki za predsednico, o Darji Sotošek, ki ga je podal Davor Račič, sploh niso glasovali.

S predlogom Roberta Ostreljča, v.d. direktorja Mc, naj sejo prekinejo, saj je s kršenjem Odloka o ustanovitvi javnega zavoda nezakonito tudi delo zavoda, Sveta zavoda in sprejeti sklepi, se večina prisotnih ni strinjala, vodenje seje pa je prevzela

novoimenovana predsednica. Dileme o načinu odločanja članov sveta so se v nadaljevanju je pojavljale tudi pri pripravi statuta in poslovnika., zato je Ostreljč, ki je po funkciji odgovoren za zakonito poslovanje zavoda, kasneje zaprosil za mnenje pravno službo ustanovitelja. Slednja je sicer potrdila nepravilnost izvolitve nove predsednice, vendar bo moral uradno razlago za razjasnitev omenjenih dejstev in o odpravi nepravilnosti razpravljati še krški občinski svet. Ta bo moral imenovati tudi novega predstavnika v Svet zavoda, saj je medtem podal odstop Matjaž Logar.

Očitno se težave, ki so nastopile že ob imenovanju v.d. direktorja Mc, nadaljujejo. In tisti, ki glasno opozarjajo na »apolitično« delovanje te ustanove, delajo očitno v nasprotni smeri, saj druge razlage ob tem ni. Koliko bo to zavrlo dejansko oživljanja Mc, saj je bilo predvideno, da nekatere od interesnih dejavnosti za mlade zaživijo tako v prostorih Doma Milke Kerin kot tudi na drugih lokacijah še pred koncem tega leta, lahko samo ugibamo, kajti v mesecu novembru je predviden sprejem vse potrebnih aktov za delovanje Mc, izvedli pa naj bi tudi razpis za direktorja Mc. In ponovno se znajo razplamteti žgoči dialogi med posamezniki, skupinami in strankami, pri tem pa znajo kaj hitro vsi pozabiti, kakor se je to pokazalo že do sedaj, kaj je glavni namen Mc in komu naj bi služil.

Bojana Mavsar

ANDREJ BAJUK OBISKAL KRŠKO

Na povabilo Občinskega odbora N.Si Krško je v ponedeljek, 10.septembra, obiskal občino Krško predsednik stranke Nova Slovenija dr. **Andrej Bajuk** s soprogo.

V prvem delu obiska se je dr. Andrej Bajuk srečal z vodstvom občinskega odbora N.Si Krško, ki ta čas praznuje že prvo obletnico svojega delovanja. V tem obdobju se je stranki priključilo lepo število članov. Med njimi so tudi svetniki v Občinskem svetu, ki so ustanovili svojo svetniško skupino. Z desetimi odstotki glasov v občinskem svetu sicer ne morejo bistveno vplivati na najpomembnejša vprašanja, vendar pa je to dovolj, da vsaj jasno in glasno zastopajo stališča naše stranke. Predsednik N.Si Krško **Martin Kodrič** in ostali člani so dr. Andreja Bajuka seznanili s pomembnejšimi stališči Krškega odbora, ki se nanašajo zlasti na status Nuklearne elektrarne v sporazumevanju s Hrvaško ter nerešenega vprašanja skladiščenja radioaktivnih odpadkov, razgradnje elektrarne po končani življenjski dobi in pravične odškodnine za okoliško prebivalstvo.

Na razgovoru so sodelovali tudi člani pred kratkim ustanovljenega Regijskega odbora N.Si za Posavje, ki pokriva območje občin Radeče, Sevnica, Krško in Brežice. Za njenega predsednika je bil imenovan **Vinko Bah**. Prva naloga tega organa je, da poveže interese vseh občinskih odborov N.Si v regiji pri reševanju najpomembnejših vprašanj. Žal občinam tega področja vse do danes ni uspelo pridobiti pravnega statusa ene od slovenskih regij.

Da je v Krškem delo stranke pestro in dejavno, je pokazal drugi del obiska.

V lepem, kulturnem ambientu kostanjeviškega Lamutovega salona je članom in simpatizerjem stranke ter ostalim gostom spregovoril dr. Andrej Bajuk, ki je tudi odgovoril na številna vprašanja obiskovalcev. Kramljanje in srečanje z gostom pa se je zaključilo v poznih večernih urah, kot se za takšno priložnost spodobi, ob prigrizku in kozarčku znanega doljenjskega cvička.

Občinski odbor N.Si

Informacije Občine Krško

Predlog meddržavnega sporazuma o NEK med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško

Vladi Republike Slovenije in Republike Hrvaške sta v prvi polovici letošnjega leta pripravili predlog meddržavnega sporazuma o ureditvi statusnih in drugih pravnih razmerij, povezanih z vlaganji v NEK, njenim izkoriščanjem in razgradnjo.

V zadnjem mesecu so o predlogu sporazuma potekali intenzivni pogovori med predstavniki Občine Krško, predstavniki Ministrstva za okolje in prostor, ki je pristojno tudi za področje energetike, ter predstavniki pogajalske skupine Republike Slovenije. Sodeloval sem tudi na sejah Odbora Državnega zbora RS za mednarodne odnose in Odbora Državnega zbora RS za infrastrukturo in okolje, ki sta potekali v NEK. Med drugim je bila na razgovorih pri ministru Kopaču, na katerih sta sodelovala tudi dr. Robert Golob in Ivo Novak, delegacija Občine Krško, ki so jo poleg župana in vodje oddelka za okolje in prostor sestavljali vsi vodje svetniških skupin v občinskem svetu.

V pogovorih smo poskušali dobiti odgovore na odprta vprašanja v zvezi s predlogom sporazuma, ki smo jih zastavili že v odprtem pismu predsedniku Vlade RS.

Pri reševanju odprtih vprašanj zahtevamo, da bo tudi v prihodnje zagotovljeno varno obratovanje NEK ter da bodo zaposlenim v NEK zagotovljeni dobri delovni pogoji. Prav tako zahtevamo, da se ne poslabša odnos do lokalnih izvajalcev, ki morajo še naprej imeti možnost pogodbenega sodelovanja z NEK.

Ne strinjamo se s predvidenim začasnim odlaganjem nizko in srednje radioaktivnih odpadkov v NEK do leta 2025, saj po naših ocenah takšna

rešitev problem le prestavlja. Četrto stoletja dolga doba nikakor ni le "začasna rešitev", zato zahtevamo, da se poišče trajna rešitev tega problema. Hkrati se ne strinjamo, da v ceno elektrike, ki jo bo dobivala hrvaška stran, ni vštet prispevek za odlaganje in razgradnjo radioaktivnih odpadkov za čas, ko bodo odpadki v Krškem.

Prav tako zahtevamo, da Vlada Republike Slovenije čimprej trajno reši problem plačevanja nadomestila občini Krško za razvrednotenje prostora zaradi prisotnosti jedrskega objekta. V sedanje nadomestilo ni zajeta odškodnina za kopičenje radioaktivnih odpadkov, ki mora biti predmet posebnih pogajanj.

V pogovorih z ministrom mag. Janezom Kopačem, državnim sekretarjem za energetiko dr. Robertom Golobom in predstavnikom državne pogajalske skupine Ivom Novakom, smo zahtevali, da sedež Sklada za razgradnjo NEK ostane v Krškem. Zahtevamo tudi, da se v Krško prestavi sedež Agencije RS za radioaktivne odpadke in, v primeru ratifikacije sporazuma, tudi sedež novoustanovljenega podjetja ELES GEN d.o.o..

Najverjetneje bodo nadaljnji dogovori med vladama v zvezi z NE Krško odvisni od reševanja drugih odprtih vprašanj, kot sta sporazuma o določitvi meje med državama in vprašanje sukcesije z nekdanjo skupno državo. Kljub temu bomo v pogovorih z Vlado Republike Slovenije odločno zagovarjali interese občine Krško, ki smo jih uskladili z vsemi svetniškimi skupinami.

Franci Bogovič,
župan občine Krško

Ob 98. rojstnem dnevu sta Ani Plahuta voščila tudi župan občine Krško Franci Bogovič in predsednik društva Sožitje Danijel Mižigoj. Društvo za pomoč duševno prizadetim Sožitje Krško pomaga 108 varovancem na območju občine Krško. Med njimi je tudi sin gospe Ane, Anton Plahuta. S svojim delom člani društva pomagajo svojim varovancem na domu, kakor tudi na skupnih srečanjih, kjer pristanje njihovi težavam ali pa se skupaj veselijo osebnih jubilejev.

Skupščina delničarjev družbe Kostak, d.d., Krško

Občinski svet občine Krško je na svoji seji, dne 20.09.2001, obravnaval predloge, ki jih je pripravila uprava družbe Kostak in soglasno sprejel sklep, da Občina Krško na skupščini delničarjev družbe ne glasuje za predlagano zmanjšanje osnovnega kapitala družbe z umikom delnic, ker sodba v gospodarskem sporu med Kostakom, Togrelom in podjetjem OSA 1 še ni pravomočna in ker še ni podana ocenjena poštena vrednost Kostaka. Hkrati je občinski svet podprl namero Begrada, d.d., Novo mesto, da se umakne iz kapitalske strukture

Kostaka s tem, da kupnino za delni umik predstavljajo nepremičnine v Togrelu, v skladu s cenitvijo le-teh, delno pa se umik izvrši s prodajo delnic Občini Krško oz. strateškim partnerjem Kostaka.

Občinski svet je na svoji seji soglasno sprejel tudi sklep, da Občina Krško, po ocenjeni poštenu vrednosti na dan 30.06.2001, vodi razgovore za pridobitev večine delnic Kostaka (več kot 50%) in po usklajenem predlogu občinskemu svetu poda predlog sklepa o nakupu. Po pridobitvi večine delnic Kostaka, bo Občina Krško spremenila koncesijske akte za izvajanje gospodarskih javnih služb tako, da se Kostaku podelijo določene koncesije brez javnega razpisa. Z večinskim deležem v Kostaku želi Občina Krško vplivati na gospodarjenje v podjetju ter tako dolgoročno zagotoviti stabilno poslovanje podjetja, ki bo usposobljeno za kvalitetno opravljanje gospodarskih javnih služb. Sprejeto strategijo soglasno podpi-

rajo tudi člani komisije občinskega sveta, ki spremlja dogodke v podjetju Kostak.

Na dan skupščine delničarjev družbe Kostak, 26.09.2001, je Okrožno sodišče v Krškem podalo sodbo v gospodarskem sporu med Kostakom, Togrelom in podjetjem OSA 1, d.o.o., ki se je kasneje preimenovalo v GIP-O Posavje, d.o.o..

Sodišče je razveljavilo vse sklepe Togrela in sicer o prodaji poslovnega deleža družbe, o povečanju osnovnega kapitala družbe in o sprejetju družbene pogodbe. Sodišče je tudi ugotovilo ničnost družbene pogodbe med Kostakom in podjetjem OSA 1, d.o.o., ter ničnost pogodbe o odsvojitvi poslovnega deleža družbe, ki je bila sklenjena med Kostakom in Oso 1 (sedaj GIP-O Posavje).

Podjetje Osa 1 oz. sedaj GIP-O Posavje mora Kostaku vrniti svoj celotni poslovni delež v Togrelu in mu omogočiti upravljanje Togrela v stanju, v kakršnem je bil pred sklenitvijo družbene pogodbe.

Občina Krško je na skupščini delničarjev Kostaka predlagala, da se z dnevnega reda umakne predlog o zmanjšanju osnovnega kapitala z umikom delnic. Na skupščini je bil umaknjen tudi predlog Begrada, večinskega delničarja Kostaka, o delitvi dobička v obliki dividend na delnico.

Franci Bogovič,
župan občine Krško

Člani komisija občinskega sveta, ki spremlja dogodke v podjetju Kostak:

Stanko Miran, predsednik Odbora za gospodarstvo

Anton Bučar, predsednik Odbora za gospodarsko infrastrukturo

Peter Žigante, predsednik Odbora za okolje in prostor

Informacija o začetku postopka spremembe in dopolnitve prostorskega plana občine Krško

Občina Krško je v septembru 2001 začela s postopkom spremembe in dopolnitve svojega prostorskega plana. Postopek sprememb je določen v programu priprave, ki ga je 14.6.2001 sprejel župan občine Krško. Program priprave je temeljni operativni načrt, po katerem občina pravočasno in usklajeno pripravlja vse potrebne postopke in opravila za doseg cilja.

Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskega plana bo pripravljen in sprejet v skladu z obveznimi izhodišči Odloka o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Republike Slovenije.

V občini Krško smo se odločili za spremembo temeljnega prostorskega dokumenta, predvsem zaradi naraščajočih potreb po poseganju v prostor v gospodarstvu, javnem sektorju in zaradi potreb občanov. S spremenjenim prostorskim dokumentom želimo zagotoviti čimbolj smotrno izrabo prostora, v skladu z veljavno zakonodajo s področja urejanja prostora.

V postopku spreminjanja prostorskega plana bomo upoštevali vse pobude in predloge, ki bodo posredovani strokovni službi občinske uprave. V postopkih usklajevanja s pristojnimi soglasodajci, predvsem z Ministrstvom za okolje in prostor ter Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, pa bomo poskušali zagotoviti takšno rešitev, ki bo zadovoljila čimveč interesov.

S sprejetjem novega prostorskega plana bo odstranjena tudi poglavitna ovira za nadaljevanje

postopkov posameznih prostorskih izvedbenih aktov, ki v tem trenutku zavirajo gospodarske, kakor tudi interese občanov. Zaradi odpravljanja tovrstnih problemov smo pristopili k celoviti spremembi prostorskega plana občine Krško.

Postopek spremembe prostorskega plana pomeni kompleksen, strokovno zahteven in tudi dolgotrajen postopek, ki bo trajal približno tri leta. V postopku sprejemanja novega dokumenta naj omenimo poleg ostalih, pomembno fazo postopka, kjer se vključuje zainteresirana jav-

nost, torej javna razgrnitev osnutka dokumenta, z javnimi obravnavami, ki jih bomo organizirali po krajevnih skupnostih občine Krško in tako usklajevali predloge in pobude posameznikov in drugih zainteresiranih v tem postopku.

Vse morebitne informacije v zvezi s postopkom in vsebino sprememb in dopolnitev prostorskega plana dobite na Oddelku za urejanje prostora in varstvo okolja občine Krško, na telefonski številki: (07) 498 12 82.

Nove prostore srednješolskega centra v Krškem si je ogledal tudi državni sekretar na Ministrstvu za šolstvo in šport Herman Tomažič. Po besedah ravnatelja srednje šole Ernesta Simončiča bodo s poukom v novih prostorih začeli po jesenskih počitnicah. Na fotografiji (od leve proti desni): Niko Žibert, ravnatelj Ernest Simončič, župan Franci Bogovič in državni sekretar Herman Tomažič.

Informacije

Pripravlja uprava Občine Krško. Uraja: Matej Drobnič. Naslov: Občina Krško, Cesta krških žrtev 14, 8270 Krško. Telefon: 07 / 49 81 100; el. pošta: občina.krsko@inert.si

Posebna pogajalska skupina za izgradnjo hidroelektrarn na spodnji Savi

Svet pokrajine Posavje v ustanavljanju je na svoji korespondenčni seji, 29. junija 2001, imenoval Posebno pogajalsko skupino za izgradnjo hidroelektrarn na spodnji Savi (v nadaljevanju: pogajalska skupina). Pogajalsko skupino, ki jo vodi Niko Galeša, sestavljajo predstavniki vseh treh posavskih občin. Pogajalska skupina je sestavljena po teritorialnem in strokovnem principu. Člani pogajalske skupine so: Ferdo Pinterič iz občine Brežice, Peter Žigante iz občine Krško, Vojko Dvojmoč iz občine Sevnica, Marjan Šunta iz OGZ za Posavje in Niko Galeša. Na željo posameznih posavskih občin v pogajalski skupini sodelujejo tudi zunanji člani: Branko Blažević iz občine Brežice, Zvone Košmerl in Jani Zemljak iz občine Sevnica ter Franc Povše kot predstavnik KS Boštanj.

Naloga pogajalske skupine je, da vodi vse razgovore in pogajanja v zvezi z vsebino "Koncesijske pogodbe za izkoriščanje energetskega potenciala spodnje Save" in izgradnjo vodne, državne in lokalne infrastrukture pri izgradnji

hidroelektrarn na spodnji Savi. O delu pogajalske skupine mora vodja skupine redno pisno obveščati župane vseh posavskih občin.

Pogajalska skupina vodi pogajanja s predstavniki koncudenta (Vlade R Slovenije), kakor tudi s predstavniki koncesionarja (Holdinga slovenskih elektrarn). Pri svojem delu vztraja, da je pokrajina Posavje partner v koncesijski pogodbi, tako Vladi R Slovenije, kakor tudi Holdingu slovenskih elektrarn, ker daje prostor za izgradnjo hidroelektrarn na spodnji Savi. Ravno tako pogajalska skupina vztraja, da morajo biti lokalne skupnosti Posavje (lokalna skupnost je območje ene občine) "stranke v postopku", kar jim bo omogočalo aktivno sodelovanje pri izdaji raznih soglasij, dovoljenj, itd. v zvezi z izgradnjo hidroelektrarn. Vse ostale zahteve v zvezi z vsebino koncesijske pogodbe so zajete v "Predlogu vključevanja lokalnih skupnosti Posavja v koncesijsko pogodbo za energetsko izkoriščanje spodnje Save", ki ga je Svet pokrajine Posavje v ustanavljanju 29. junija 2001 posredoval ministrstvu, pristojnemu za energetiko, in v "Pri-

pombah lokalnih skupnosti Posavja na predlagani osnutek koncesijske pogodbe za izkoriščanje energetskega potenciala spodnje Save", ki so bile posredovane ministrstvu, pristojnemu za energetiko, 17. avgusta 2001.

Od svoje ustanovitve pa do danes se je pogajalska skupina sestala na treh sejah, na katerih so člani skupine usklajevali stališča za enoten nastop v pogajanjih s predstavniki ministrstva, pristojnega za energetiko, kakor tudi s predstavniki Holdinga slovenskih elektrarn. Člani pogajalske skupine so do sedaj sodelovali pri treh pogajanjih o vsebini koncesijske pogodbe, kakor tudi o vlogi lokalnih skupnosti Posavja. Pogajalska skupina nastopa s pozicije Posavja in ne s pozicije posamezne posavske občine, kar ji daje posebno moč, možnosti in vpliv pri njenem delu. Naloga pogajalske skupine je ščititi in zagovarjati interese prebivalcev Posavja, ki morajo imeti prednost pred izgradnjo hidroelektrarn na spodnji Savi.

*Niko Galeša,
vodja pogajalske skupine*

Vabilo na javno obravnavo

Občina Krško obvešča občane občine Krško, da poteka v času od 09.07.2001 do 15.10.2001 javna razgrnitev Osnutka odloka o spremembah in dopolnitvah dolgoročnega plana občine Krško za obdobje od 1986 - 2000 in družbenega plana občine Krško za obdobje od 1986 - 1990, ki se nanašajo na urejanje bivalnih razmer Romov v občini Krško. V času javne razgrnitve bo organizirana javna obravnavo, zato vas vabimo na javno obravnavo

Osnutka odloka o spremembah in dopolnitvah dolgoročnega plana občine Krško za obdobje od 1986 - 2000 in družbenega plana občine Krško za obdobje od 1986 - 1990, ki se nanašajo na urejanje bivalnih razmer Romov v občini Krško.

Javna obravnavo bo v torek, 09.10.2001, ob 19⁰⁰ uri, v prostorih gasilskega doma Drnovo in v sredo, 10.10.2001, ob 19⁰⁰ uri, v gasilski dvorani Veliki Podlog.

Dokumentacija je javno razgrnjena v prostorih Občine Krško, na Oddelku za urejanje prostora in varstvo okolja, Cesta krških žrtev 14, in v prostorih Krajevne skupnosti Krško polje in Krajevne skupnosti Veliki Podlog. V času javne razgrnitve se lahko podajo pripombe, mnenja in predlogi.

Vljudno vabljeni!

Župan občine Krško:
Franci Bogovič, l.r.

Na podlagi 16. člena Pravilnika o spremembah in dopolnitvah pravilnika o pogojih in merilih za dodeljevanje socialnih stanovanj v najem (Ur.list RS, št. 71/2001), Občina Krško objavlja

Javni razpis za sestavo prednostnega reda za dodelitev socialnih stanovanj v najem na območju občine Krško

Občina Krško razpisuje pogoje za dodelitev socialnih stanovanj v najem, ki bodo v času veljavne prednostne liste za dodelitev socialnih stanovanj v najem, izpraznjena ali na novo pridobljena.

I. Splošni pogoji, ki jih mora izpolnjevati prosilec za pridobitev socialnega stanovanja v najem

V razpisu za dodelitev socialnega stanovanja v najem lahko sodelujejo državljani Republike Slovenije, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da imajo manjši skupni prihodek na člana družine, kot je dogovorjena raven socialne varnosti. Le - ta je izražena v odstotkih od povprečne bruto plače, ki je v obdobju maj - julij 2001 znašala 209.996,00 SIT (Ur.list RS št. 17/2000) na zaposleno osebo v Republiki Sloveniji in znaša za otroka do dopolnjenega 7. leta starosti 29 % (60.899,00 SIT), za otroka od 7. leta starosti do dopolnjenega 15. leta starosti 34 % (71.398,60 SIT), za otroka od 15. leta starosti do zaključka rednega šolanja 42 % (88.198,30 SIT), za odrasle osebe 52% (109.197,92 SIT),
- da ima prosilec stalno bivališče v občini Krško in na tem naslovu tudi dejansko prebiva, razen, če na začasnem naslovu biva zaradi izjemne oddaje po 26. členu pravilnika,
- da prosilec ali kdo izmed njegovih družinskih članov, ki z njim stalno prebiva ni lastnik - solastnik primerne stanovanja oz. je najemnik ali lastnik - solastnik neprimerne stanovanja,
- da prosilec ali kdo izmed njegovih družinskih članov, ki z njim stalno prebiva ni lastnik - solastnik počitniške hiše ali počitniškega stanovanja oz. druge nepremičnine in o tem poda pisno izjavo,
- da prosilec ali kdo izmed ožjih družinskih članov ni lastnik premičnine, ki presega 25 % vrednosti primerne stanovanja,
- da prosilec ni nezaposlen po lastni krivdi ali volji,
- da prosilec ali kdo izmed njegovih ožjih družinskih članov za katerega se rešuje stanovanjsko vprašanje ni bil imetnik stanovanjske pravice oz. najemnik stanovanja, ki mu je bil omogočen odkup po pogojih stanovanjskega zakona in je le tega odtujil,
- da prosilec ali kdo izmed ožjih družinskih članov, ki z njim stalno prebiva ni bil imetnik stanovanjske pravice, stanovanje odkupil po pogojih stanovanjskega zakona in ga odtujil,
- da prosilec ali kdo izmed ožjih družinskih članov, ki z njim stalno prebiva ni vrnil izpraznjeno stanovanje ali zamenjal primerno stanovanje in zato prejel 30 % od vrednosti stanovanja,
- da prosilec ali kdo izmed ožjih družinskih članov za katere se rešuje stanovanjsko vprašanje ni lastnik ali solastnik podjetja oziroma nosilec obrti, razen v primeru samozaposlitve krajše od enega leta,
- da prosilec ali kdo izmed ožjih družinskih članov ni bil najemnik občinskega stanovanja pa mu je bilo najemno razmerje zaradi krivdnih razlogov odpovedano,
- da prosilec ali kdo izmed ožjih družinskih članov, ki z njim stalno prebiva, ni uporabnik stanovanjskih prostorov iz katerih so bili v preteklosti že rešeni stanovanjski problemi.

II. Merila za sestavo prednostnega reda

Merila za sestavo prednostnega reda so:

- stanovanjske razmere (stanovanjski status, kvaliteta bivanja, stanovanjska površina, neprimernost stanovanja, funkcionalnost stanovanja),
- število ožjih družinskih članov, ki s prosilcem stalno prebivajo,
- socialne razmere,
- zdravstvene razmere,
- skupna delovna doba in doba bivanja v občini Krško.

III. Dokumentacija

Upravičenci do socialnega stanovanja morajo, poleg izpolnjene vloge za pridobitev socialnega stanovanja v najem, priložiti tudi vso razpoložljivo dokumentacijo, ki je v vlogi navedena pod oznako: "priloga".

Opomba: V dohodek se štejejo vsi dohodki in prejemki, ki so jih vlagatelj in njegovi družinski člani pridobili v obdobju maj - julij 2001, razen:

- dodatka za pomoč in postrežbo,
- otroškega dodatka,
- dodatka za nego otroka ter pomoči za nego novorojenca,
- stroškov za prevoz na delo in prehrano med delom,
- štipendij in drugih prejemkov, ki so namenjeni ali omogočajo usposabljanje ali izobraževanje,
- dohodkov občasnega dela invalidov,
- sredstev, namenjenih za odpravo posledic elementarne nesreče.

IV. Razpisni rok

Popolno vlogo, z vsemi zahtevanimi prilogami, naj udeleženci razpisa oddajo osebno v pisarni št. 406 Občine Krško, Cesta krških žrtev 14, Krško ali pošljejo s priporočeno pošiljko na naslov: Občina Krško, Oddatak za gospodarske dejavnosti, Cesta krških žrtev 14, 8270 Krško, v roku **15 dni** po objavi razpisa.

Komisija za ogled stanovanjskih razmer udeležencev razpisa bo opravila ogled stanovanjskih razmer in proučila ostale okoliščine, pomembne za razvrstitev udeležencev razpisa na prednostni red za dodelitev socialnih stanovanj v najem.

Na podlagi točkvalnih zapisnikov bo seznam upravičencev za oddajo socialnih stanovanj v najem določen najkasneje v roku 60 dni po izteku razpisnega roka.

Seznam bo objavljen na enak način kot razpis. Veljavnost liste velja do novega razpisa.

V. Natečajni postopek

Upravičenci, ki se želijo prijaviti na razpis, lahko dvignejo obrazce "Vloga za dodelitev socialnega stanovanja v najem" na sedežu Občine Krško, CKŽ 14, v informacijski pisarni v pritličju stavbe, ali v pisarni št. 406 iste stavbe (IV. nadstropje).

Vse dodatne informacije v zvezi z razpisom dobite na telefonski številki: (07) 4981-279.

Popolne vloge z vso zahtevano dokumentacijo morajo prosilci oddati **do vključno 19.10.2001.**

Objavljamo javno razgrnitev osnutka Odloka o začasnem varovanju rastišča navadne jarice na Bohorju. Dokumentacija bo javno razgrnjena v prostorih Oddelka za urejanje prostora in varstvo okolja Občine Krško, Cesta krških 14, in v prostorih Krajevne skupnosti Senovo. Javna razgrnitev bo trajala 30 dni od objave. V času javne razgrnitve lahko podajo svoje pisne pripombe in predloge vse fizične in pravne osebe, organizacije in skupnosti ter le-te posredujejo Oddelku za urejanje prostora in varstvo okolja Občine Krško.

ODLOK o začasnem zavarovanju rastišča navadne jarice na Bohorju

1. člen

Rastišče navadne jarice na Bohorju se začasno zavaruje z namenom, da se na tem območju ohrani redka in ogrožena rastlinska vrsta navadna jarica (*Eranthis hyemalis* /L./ Salisb.).

2. člen

Območje rastišča jarice iz 1. člena leži na južnem pobočju Velikega Javornika na delu parcele številka 196/26, k.o. Stranje, ki je v upravljanju Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije.

Meja zavarovanega območja poteka od izhodiščne točke na občinski meji Krško / Šentjur pri Celju, ki je 50 m vzhodno od meje katastrskih občin Stranje in Dobrava, 280 m proti jugozahodu po občinski meji, nakar se obrne proti jug-jugovzhodu in poteka v tej smeri 150 m, nato se lomi proti jugovzhodu in poteka do ceste Žveglič - Travnj laz. Po tej cesti poteka meja proti vzhodu 110 m, nato se obrne in poteka proti severu 130 m, nato se lomi proti sever-severovzhodu in poteka do izhodiščne točke.

Meja zavarovanega območja se označi v naravi z rdečo črko "J" na drevesih na mestih, kjer se mejna linija lomi oz. spremeni smer.

Grafični prikaz zavarovanega območja na TTN 1:5000 je na vpogled na Občini Krško, Oddelek za urejanje prostora in varstvo okolja.

Del tega odloka so tudi "Strokovne osnove za razglasitev rastišč navadne jarice na Bohorju za naravno znamenitost" (št. 02-3529/1-00), ki jih je izdelal Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v Celju.

3. člen

Da bi se ohranila populacija jarice v ugodnem stanju ter da bi se onemogočilo poseganje, ki škodljivo vpliva na rastline ali rastlinsko združbo, velja na zavarovanem območju iz prejšnjega člena naslednji varstveni režim:

Prepovedano je:

1. odstranjevati in spreminjati vegetacijo ter trgati cvetje;
2. nabirati semena jarice;
3. spreminjati kislost oz. alkalnost tal;
4. odstranjevati zemljo, rušo ali kamninsko podlago;
5. zasipavati in odlagati materiale;
6. odlagati odpadke;
7. izvajati zemeljska dela in gradnje vseh vrst;
8. pasti rejne živali;
9. kuriti;
10. izvajati športno-rekreativne dejavnosti;

Ne glede na prepovedi iz drugega odstavka tega člena se gospodarji z gozdom v prid plemenitih listavcev, delež jelke se postopoma zmanjša, smreka se sčasoma v celoti odstrani. Vsa gozdna dela potekajo takrat, ko so tla zmrznjena. Ohranja se minimalni gozdni red. V rastišču se ne gradi novih vlak.

4. člen

Z denarno kaznijo 200.000 tolarjev se kaznuje pravna oseba, ki ravna v nasprotju z določili 3. člena tega odloka.

Z denarno kaznijo 150.000 tolarjev se kaznuje posameznik, ki ravna v nasprotju z določili 3. člena tega odloka, če stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti.

Z denarno kaznijo 60.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki ravna v nasprotju z določili 3. člena tega odloka.

Z denarno kaznijo 60.000 tolarjev se kaznuje posameznik, ki ravna v nasprotju z določili 3. člena tega odloka.

6. člen

Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem tega odloka izvajajo pristojne inšpekcijske službe in komunalni nadzornik Občine Krško.

7. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in velja dve leti.

**Župan občine Krško
Franci Bogovič in
predsednik Gasilske
zveze Krško Slavko
Šribar skupaj z gasilkami
in gasilci gasilskih društev
Raka, Senuše in Krško, ki
so zmagali na
mednarodnih gasilskih
tekmovanjih v Avstriji.
(Foto: Ljubo Potočnik)**

V SPOMIN IN OPOMIN – PLANINA 2001

Spomini na tragične dogodke v vasi Planina nad Podbočjem pred 59. leti, ki sodijo med najhujše fašistično nasilje na slovenskih tleh med narodnoosvobodilno vojno, so 8. septembra ponovno oživel. Ne le kot spomin mnogih udeležencev vojne vihre, ki so se tega dne zbrali na spominski slovesnosti na Planini, temveč tudi kot opomin, »kako nespametno je človeško početje, ko jeza in sovraštvo zaslepita trezno presojo. Žal, prevečkrat, tudi v današnjem času«, je med drugim dejal slavnostni govornik na srečanju, krški župan Franci Bogovič.

»20. stoletje ostaja zapisano v človeški zgodovini kot eno najbolj dramatičnih, v katerem je bilo človeštvo na preizkušnjah trpljenja in uničenja, tragedij in celo na robu samouničenja, pa vendar je hkrati to tudi stoletje izjemnih preobratov, neverjetnih vzponov človeškega razuma, tehničnega in tehnološkega razvoja, ko nova informacijska tehnologija premaguje prostorsko oddaljenost in daje novo upanje za sožitje vseh ljudi, narodov in držav. Ne glede na to, da smo bili Slovenci udeleženci dramatičnih premikov in zapletov, večkrat obsojeni na duhovno in fizično izginotje, smo narod, ki je navkljub vsemu uspel ohraniti svojo prepoznavno identiteto, jo zavaroval in končno zaživel v lastni državi«, je dejal Bogovič. In slednje ne bi bilo, kakor je poudaril v svojem govoru tudi predsednik krškega Območnega združenja NOB Jože Zupančič, če ne bi bilo generala Maistra leta 1918, upora proti okupatorju leta 1941 in skupnega boja za samostojno Slovenijo leta 1991. Udeležence srečanja sta pozdravila tudi Lojze Hren, predsednik skupnosti Gorjanskega bataljona in Cankarjeve brigade ter Vlado Jurak, predsednik županijskih borcev Zagreba in Samobora, ki je obsodil grozodejstva, ki jih je 14. in 15. septembra leta 1942 nad krajani Planine

storila neformalna ustaška skupina pod vodstvom Anteja Paveliča. V imenu Zveze antifašističnih borcev Hrvaške in hrvaškega naroda je zbrane pozval, da v prijateljstvu in sožitju dveh sosednjih si narodov skušajo poiskati pot, ki bo doprinesla k miru in razrešitvi sporov na Balkanu.

Sicer pa je tudi letošnje spominsko srečanje na Planini potekalo ob pestrem kulturnem programu, ki sta ga zasnovala Anica Božič in Jože Zupančič, nastopili pa so Pihalni orkester iz Šentjerneja, Ženski pevski zbor Aktiva kmečkih žena Kostanjevica in mladi harmonikarji iz Podbočja, recitatorji - Mija Boškovič, Magda Kerin in Andrej Zupančič, za dobro razpoloženje ob druženju, pijači in jedaci pa so poskrbela dekleta ansambla Kresničke.

B.M.

14. septembra 1942 so hrvaški ustaši iz vasi Šutna krenili na svoj zločinski pohod. V Šutni, v katero so prispeli preko Samobora in Čateža, so se namreč razdelili na več skupin in se napotili po okoliških in višje ležečim vasem, ob poti pa pobirali ljudi in jih tega dne 25 ustrelili v vasi Planina. V jutranjih urah naslednjega dne so se še enkrat vrnili v vas Planina, zajeli še osem ljudi, ki so jih postrelili v Novoselski gori, vas pa do tal požgali.

Srečanja na Planini so priložnost za srečanja starih znancev – na sliki od leve: Vlado Godler, Jože Habinc, Jože Zupančič in Lojze Hren.

VESELO SLOVO OD »GOMULK«

Ker je železnica skozi Videm proti Zagrebu stekla že davnega leta 1862, sicer natančno ne vemo, kako so ta dogodek sprejeli in pozdravili tedanji prebivalci tega prostora, sklepamo pa lahko, da nič manj veselo, kot so več kot pol stoletja kasneje pozdravili novo pridobitev, ko je po novoodprtem industrijskem tiru 7. maja 1946 v Tovarno Đuro Salaj pripeljal prvi, z zelenjem, napisi, zastavami in tudi času primerno rdečo petorokrako zvezdo svobode okrašen tovorni vlak, ki je zamenjal dotedanji prevoz tovora z vozovi v tovarno.

Transportni ali potniški promet po železnici je vselej razbremenjeval in premagoval daljave. In kljub temu, da je prihajalo do lažjih in težjih železniških nesreč tudi v našem prostoru, kot se je denimo zgodila leta 1929 pri Rajhenburgu, ko sta trčila tovorni in ekspresni vlak, kot poroča tedanji časopis Ilustrirani Slovenec: »da je poletela lokomotiva ekspresa s službenim vozom vred čez most v potok Brestanca, oziroma v Savo« in je nesreča zahtevala tudi smrtne žrtve, lahko vendarle z gotovostjo zatrdimo, da se je promet po železnici vse do sedaj izkazal za najvarnejše prevozno sredstvo.

Kakor na vseh področjih, se je skozi stoletje posodabljal tudi železniški promet, čeprav nekoliko počasneje kot na ostalih prevoznih sredstvih. Tako se lahko že nekoliko mlajše generacije dobro spominjamo olivno zelenih, zaradi lesenih klopi v vlaku neuradno poimenovanih »kavbojcev«, katerih prihod na videmsko postajo iz smeri Brestanice so oznanjale že pred ovinkom Labodove tovarne cvileče zavore. In dalje tudi to, da so le-te spodrinile električne »gomulke«, na Poljskem izdelani rumeno-rdeči vlaki, poimenovani po tamkajšnjem partijskem voditelju Vladislavu Gomulki. Ti so predstavljali v primerjavi s prej omenjenimi »kavbojci«, ki so vozili na relacijah medkrajevnega prometa in z blagom oblažjenimi sedeži pravo razkošje, še sploh, ker se je bilo na vlak lažje povzpeti, saj ni bilo potrebno za seboj vleči in zapirati težkih vrat, ker so se te zapirale že samodejno. Seveda, če sistem ni zatajil, kar se je rado dogajalo v zimskem času, ko so se temperature spustile pod ničlo in se vrata nikakor niso hotela samodejno zapreti.

Toda tudi obdobje »gomulk« se zaključuje, kajti iz prometa jih bodo izpodrinili novi, sodobnejši, hitrejši in ekološko varnejši Siemensovi rdeči vlaki. Nov sistem vlakov so Slovenske železnice d.d. predstavile 29. septembra tudi s promocijsko vožnjo od Laškega do krške postaje, kjer je bil organiziran daljši postanek vlaka, občina Krško pa je za potnike in predstavnike Slovenskih železnic organizirala prisrčen sprejem ob poskočnih koračnicah Pihalnega orkestra Videm ter pogostitev, za katero je poskrbelo Društvo vinogradnikov Sremič.

Bojana Mavsar

Veselo vzdušje na videmski postaji je pritegnilo precej sobotnih radovednežev, katerim je spregovoril tudi župan Franci Bogovič.

Grad Krško (3.)

KATARINA ELIZABETA AUERSPERG

Z današnjim prispevkom zaključujemo obnavljanje sledi, ki so se ohranile v pisnih virih in se nanašajo na začetek Krškega - krški grad. Spomin je tokrat namenjen zadnji pravi lastnici in stanovalki gradu (v letih 1695-1702) Katarini Elizabeti Auersperg.

Grofica, ki je bila znana pod nazivom Špela, je bila rojena v znani plemiški družini Ursini-Blagaj (Blagaj, tudi Babonič). Rod izhaja iz naselja Blagaj na Hrvaškem, kjer so njihov matični grad leta 1512 zavzeli Turki. Del družine je prišel tudi v današnjo Slovenijo. (kjer so bili s poroko v sorodu z znanimi graščaki Egkh-Hungerspach z gradu Brdo pri Kranju) in tu so posamezni člani dosegli visoke poklicne uspehe. Centralni grad rodbine Ursini-Blagaj je bil vse do začetka 20. stol. Boštanj pri Žalni.

ŽENSKA

Tudi Katarino Elizabeto so zelo mlado poročili z Brdskim, z Ivanom (Janezom) Gotardom Egkh-Hungerspachom, vendar je bil zakon kmalu ločen (papežev dispens možu 11.10.1654), grofica pa se je 23.11.1661 poročila z Jurijem Sigmundom grofom Paradeiserjem, solastnikom mogočnega Mehovega in Poganice ter lastnikom Ruperč vrha, ki ga je l. 1641 začel zidati njegov brat Janez Ernest, l. 1657 pa Jurij Sigmund dokončal in gospodstvu priključil tudi velik del Mehovega. Mož ji je umrl l. 1675. Poročila se je še tretjič, z Wolfom Jakobom Auerspergom, solastnikom gradu Turn (Šrajbarski turn) v Leskovcu, grad Ruperč vrh pa l. 1691 prepustila sorodniku svojega prvega moža (ki tudi v novem zakonu ni imel otrok). V nobenem zakonu ni imela otrok tudi grofica Špela. Viri se glede njenih porok razlikujejo, saj nekateri navajajo, da je bil Brdski njen drugi soprog.

1694. l. je od Ivane Doroteje baronice Ruprecht roj. Gall kupila dvorec "Perg" nad Leskovcem (lokacija danes ni več znana, nekje na Trški gori), naslednje leto (22.6.1695) pa grad in večji del gospostva Krško za 35.000 gld. Umrla je maja 1702 in kot je bilo tedaj običaj, so njeno imetje popisali inventurni komisarji, med njimi je bil tudi leskovški župnik Janez Krstnik Jurij Tratnik, ki ga je sama želela imeti za popisovalca ostaline (in njen soprog tudi).

Ta inventurni popis nam daje zanimiv vpogled v stanje krškega gradu tedanjega časa. Ker gre za lastnico žensko, bom navedla predvsem notranjo opremo. Grofica je imela 79 prtov, od tega 16 damastnih, več čucatov serviet (nad 200), 6 brisač, 89 različno velikih (147 kg težkih) kositrnih skled, 116 kositrnih krožnikov (težkih 76 kg), 3 jušnike iz istega materiala, 8 majoličnih skodel, 4 majolične pивske vrče, 39 nožev s srebrnimi ročaji, 33 srebrnih vilic, 29 srebrnih žlic (skupna teža srebrnega pribora je bila 3,018 kg oz. 172,5 lotov), 6 srebrnih solnic, 24,35 dkg težko srebrno sladkornico, 2 večja in 1 manjši srebrni pladenj (vsi skupaj so tehtali 1,135 kg), 3 srebrne skodelice, 5 lotov težko srebrno posodico za kis in 6 "confectshaleri" (?), tudi srebrnih). Vsa ta po-

Sv. Jožef, Krško — Hlg. Josef, Gurkfeld.

BENEFICIJ SV. JOŽEFA NA TRŠKI GORI, 1918

soda je bila shranjena v novo okovani orehovi skrinji. Posodo so groficične služabnice lahko razpostavile na 21 miz, ki jih je imela v gradu, verjetno v obednici je bilo 6 miz nanizanih druga za drugo, "Täfelsessels" (oblazinjenih stolov) pa za celo dvorano. Uživanje hrane je bilo pri grofici na dokaj visokem kulturnem nivoju, saj še l. 1651 pri poklonitvi štajerskih deželnih stanov vladarju v Gradcu na banketu vilic ne uporabljajo, neznane pa so tudi "Leopoldovemu oblačilnemu redu" iz l. 1671.

Grofica je imela ob sebi dve zelo zvesti služabnici, Uršo in Katarino, ki ju je v testamentu tudi bogato obdarila (Uršo kar s 100 gld). Tista ji pred spanjem pomagali sleči npr. krilo iz črnega tafta, obrobjeno z dvojnimi črnimi čipkami in jo umili v 108 lotov (1.890 kg) težkem srebrnem umivalniku, uvoženim iz Augsburga (kopalnice grofica ni imela, sicer pa so v njenem času imeli kopalno kad le v štirih gradovih zdajšnje Slovenije), potem pa ji pomagali zlesti v belo in pozlačeno posteljo z baldahinom. Rjuhe so bile iz praznjega platna, obrobjene s čipkami, vzglavnik pa izvezen s črno svilo. Grofica je bila pokrita s prešito odejo iz modre svile, na sredini okrašeno z rdečimi rožami.

Za tedanje dobo je dosegla visoko starost, njen tolažnik v zadnjih letih življenja pa je bil leskovški (in krški mestni) župnik Tratnik. Kar 7.500 gld mu je namenila v oporoki: za cerkve, za bratovščine, za maše, molitve, litanije ... Sicer pa je tudi v krškem gradu imela beneficiata Gregorja

Režena (Reschena), ki je v grajski kapeli sv. Nikolaja (ustanovili so jo že grofje Celjski) maševal zanj, moža in grajsko osebje.

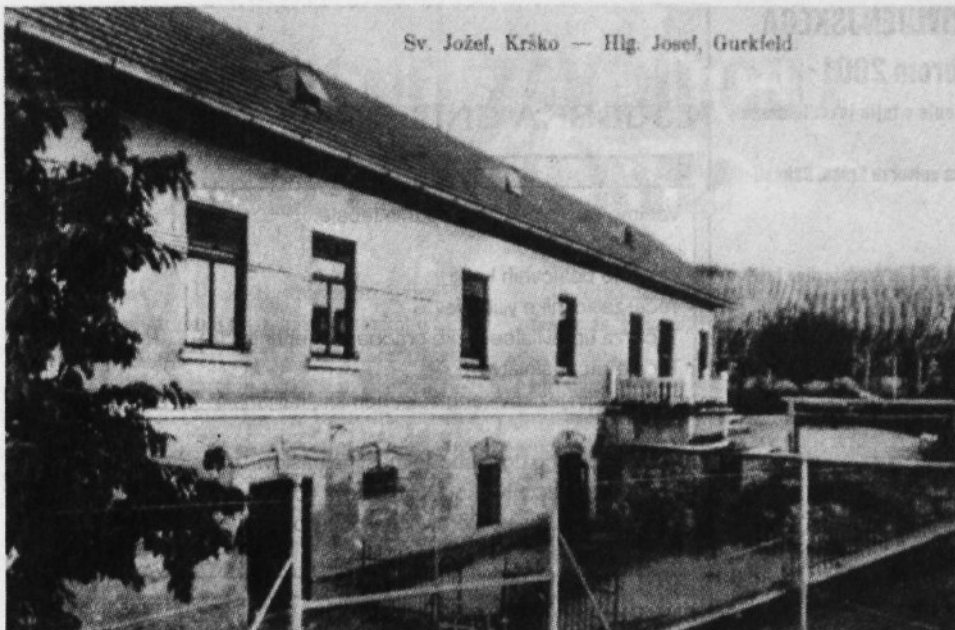
DOBROTNICA TRŠKE GORE

Kot kažejo dokumenti je morala grofica imeti dokaj razgibano življenje. Čeprav je bila lastnica krškega gradu le slabih osem let, pa se je v lokalno zgodovino zapisala bolj kot drugi s polstoletnim stažem.

Vseskozi je bila tu tesno povezana z duhovnikom Janezom Jurijem Tratnikom. Ta je postal leskovški župnik 15. januarja 1695 (samo dobrih 14 dni po smrti prejšnjega župnika dr. Gašperja Tuncelsteinerja) na priporočilo deželnega vice-doma Franca Adama Ursini-Blagaja. Pred tem je bil kaplan pri klarisah v Škofji Loki. Njuno sodelovanje je župniji dalo novo cerkev na Trški gori in beneficij sv. Jožefa, ustanovljen pri tej cerkvi. Cerkev je na Trški gori stala že prej, toda 27. maja 1683 je zajel požar hišo ob njej in se potem razširil tudi na leseno cerkev. Pogorela je v celoti, skupaj z dvema zvonovoma, tremi oltarji in drugo opremo.

Zidavo nove cerkve je financirala Katarina Elizabeta skupaj z možem Wolfom Jakobom Auerspergom. Lokacija je bila izbrana zelo premišljeno. Pod njenim pobočjem leži grad Turn, severovzhodno grad Krško. Cerkev je bila postavljena v sredini te diagonale, kot simbol, ki

Sv. Jožef, Krško — Hig. Josef, Gurkfeld

DOM ZA DUHOVNIKA NA TRŠKI GORI

ju združuje in povezuje. Povezano celoto tvori tudi z drugimi cerkvami na gričih Krškega hribovja: leskovško župnijsko, podružnično sv. Ane in videmsko podružnico sv. Marjete na Libni, ki skupaj obvladujejo celotno Krško-brežiško polje do Gorjancev. Tudi gradbeno je bila zamišljena zelo velikopotezno. Kar 13 m visoko se dviga strop ladje, verjetno bi moral biti tudi banjasto obokan, kar bi ga še povišalo. Baročna zunanost je lepo razčlenjena s polstebri in nišami, notranost z venčnimi zidci, polpilastrimi (polovičnimi zidnimi oporniki), nosilnimi stebri, oboki v prezbiteriju...

Grofica je že 5.6.1699 naročila (v slovenski kulturni dediščini znani) črni marmorni glavni oltar sv. Jožefa pri ljubljanskem kamnoseku Mihaelu Cussi (Kuša), ki je kratek čas zatem umrl. Njegovo delo za Trško goro je nadaljeval kamnosek Luka Mislej skupaj z arhitektom Francescom Ferrato. Oltar je visok 9,5 m. Katarina Elizabeta in mož dokončanja cerkve nista dočkala. Oba sta umrla leta 1702. Kot navaja kronogram nad vhom, je bila cerkev dograjena leta 1705, v resnici pa je ostala nedokončana, saj ji manjkata oba zvonika, ki sta bila planirana na vsaki strani in tudi nakup cerkvene opreme ni bil izpeljan do konca. Grofica je sicer v oporoki, narejeni 12. septembra 1700 in v kodicilu (30.4.1702) sredstva za to namenila, vendar je bila cerkev le zasilno dokončana. Župnik Tratnik ni znal ali zmožel izpeljati objavljenega, saj so se vpletli tudi drugačni interesi grofičinih glavnih dedičev in krške mestne vlade. Imel je tudi velike težave tako z župljani, župnijskimi podložniki kot z domačimi duhovniki pa tudi osebnih narave, kar ga je strlo. Umaknil se je v dvor, ki sta mu ga na gospostvu Šrajbarski turn (Narpelj) podarila Auerspergova in v boleznih živel do l. 1715 (župnik je bil do smrti). Njegovo ime se pojavlja v zvezi s sežigom 20 do 30 oseb, obdolženih čarovništva v Krškem; o tem bomo spregovorili v enem od prihodnjih zapisov.

Leta 1700 je grofica ustanovila "Beneficij sv. Jožefa na Trški gori". Beneficiju so pripadle njene nepremičnine: vrt, njiva, vinogradi in beneficiatna hiša, ki jo je zgradila. Te so bile materialna osnova za vzdrževanje beneficiata (stalnega du-

hovnika). Njen bratranec in sodedič Wolfgang Herbert Barbo von Waxenstein ga je leta 1702, v skladu z njeno poslednjo voljo, podelil duhovniku Janezu Erazmu "za vse dni tvojega življenja", kar je 6. julija 1702 potrdil tudi dolenski arhidiacon, novomeški prošt Rajmund Ferdinand grof Lanthieri. Naloga beneficiata (upravitelja nadarbine) je bilo skrbno gospodarjenje, zlasti pa vestna skrb, da bodo brane sv. maše, določene z oporokami ustanoviteljev. Nadarbina je spadala k župniji Leskovec, nadzor (patronat) je imela družina Ursini-Blagaj, tako je še 29.5.1892 zadnji potomec Ludvik iz Boštanja pri Žalni (z njim je rod izumrl) pod določenimi pogoji soglašal s predajo nepremičnin in dohodkov beneficiata k dotaciji nove fare Krško, ki se je razvila iz matične leskovške (1894).

Grofica Katarina Elizabeta Auersperg in njen mož Wolf Jakob sta pokopana v cerkvi sv. Jožefa

GLAVNI OLTAR

na Trški gori pred glavnim oltarjem (desno pod Križanim). Za cerkev je do konca 19. stol. skrbel družina Auersperg, ki je z dediščino in odkupom pridobila grofično veliko imetje. Katarina je namreč gospostvo Krško zapustila svojim bratrancema Wolfgangu Herbertu Barbu von Waxenstein in Francu Adamu Ursini grofu Blagaju ter vsaku Hansu Dietrichu (Janezu Teodorju) Auerspergu, vsakemu tretjino. Blagajev in Barbov delež je Janez Teodor odkupil in leta 1705 krško gospostvo priključil leskovškemu (umrl je naslednje leto, dedič je bil sin Aleksander Inocenc). V spomin svakinje Špele je Janez Teodor potrdil, da morajo vsi lastniki Šrajbarskega turna Kapucinskemu samostanu Krško tedensko dajati 20 kg govejega mesa in vsako leto dva soda vina, kar je odredila grofica 30. aprila 1702 v dostavku k oporoki (od 19. stol. v denarni obliki).

Izredno lepi zgradbi baročne cerkve in beneficiatne hiše (ki je po 2. vojni prešla v privatno lastništvo) sodita med dragoceno baročno kulturno dediščino občine, resnično vredno obnove pod strokovnim vodstvom spomeniškovarstvene službe (v cerkvi prenovitvena dela potekajo), smiselno pa bi bilo razmisliti tudi o "dokončanju" te, pred 303. leti začete zgradbe.

"SODNICA"

Tudi njeno ime je povezano z mračnimi časi čarovništva v Krškem. Obstaja dokument, da je leta 1701 na svojem gospostvu "imela nekaj oseb, obtoženih čarovništva". Kot "imetnica" deželskega sodišča je dala obtožene zapreti v svojo hišo v Krškem, za kar je zaprosila mestnega sodnika, ki ji je dovoljenje dal. Morala pa se je obvezati, da bo vnaprej spoštovala pravice mesta. Dokumentacija tega procesa ni najdena, zato izid ni znan. Mogočna grofica se je ravnala po načelih svoje dobe in nesporno je med sodobniki žela odobravanje, saj je bila vera v škodljivo čarovništvo med ljudmi vseh plasti močno zakoreninjena. Zaslobno je imela v svojem sorodniku Francu Adamu, ki je bil v letih 1674-1701 kranjski deželni vicedom.

Vicedom je bil upravitelj deželnoknežjega premoženja, pod njegov nadzor so spadala deželnoknežja mesta, trgi in župnije - tudi mesto Krško in leskovska župnija; vicedom pa je s prisedniki sestavljal tudi vicedomsko sodišče, ki je bilo pritožbena instanca za odločbe patrimonialnih (grajskih) in rudarskih sodišč ter mestnih sodnikov; tu je imel sedež tudi krvni sodnik, ki je edini lahko sodil težka kazniva dejanja, za katera je bila predvidena smrtna kazen ali kazen težkega pohabljanja (tako hododelstvo je bilo tudi čaranje). Krški grad je imel pravico soditi kazniva dejanja podložnikov svojega gospostva, razen t. im. krvnih, ne pa mesta Krško.

P.s.: Za prevod posameznih strani kapucinske kronike in kopije latinskega dokumenta dolenskega arhidiakona se zahvaljujemo g. Stanku Jeršinu - patru Metodu, za možnost ogleda cerkve pa g. župniku Ivanu Lovšetu in družini Levičar.

Popravek: V prejšnji številki je bila objavljena fotografija iz albuma Černetičevih, na sliki je bila Jermanova skala v Savi in ne ostanek Jungfernsprung. Za opozorilo se zahvaljujem g. Živku Šebeku, bralcem pa se opravičujem za napako.

VABLJENI NA PRIREDITVE TEDNA VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2001 med 15. in 20. oktobrom 2001

- Dnevi odprtih vrat LU Krško, svetovanje za izobraževanje v tujih jezikih, brezplačna uvrstitvena testiranja

ponedeljek - petek, 15. - 19.10.2001 od 9. do 17. ure, Ljudska univerza Krško, Dalmatinova 8, Krško, telefon: 07/48 81 160, 48 81 171,

el.pošta: ljudska.univerza.krsko@sio.net; www.lukrsko.si

- Otvoritev razstave fotografij z državnega natečaja na temo ČAJ in predstavitev britanske multikulturne dediščine

ponedeljek, 15.10.2001 ob 19. uri, Hotel Sremič Krško;

organizatorji: Slovensko - britansko društvo, FD Radovljica, DLF Krško in Hotel Sremič Krško

- "Čaj ob petih" - klepat po angleško v kavarni Hotela Sremič Krško;

organizator: Ljudska univerza Krško

torek, 16. oktober 2001 ob 17. uri

- Spoznajmo Kostanjevico po angleško - ogled Gradu Kostanjevica, galerije v OŠ Kostanjevica in voden ogled po mestu Kostanjevica v tujem jeziku;

organizator: TIC Krško

sreda, 17. oktober 2001 ob 10. uri - za osnovnošolce in srednješolce

sreda, 17. oktober 2001, ob 17. uri - za tuje goste in ostale

- Špansko za pokušino

spoznavanje osnovnega izrazja in španske kulture;

sreda, 17. oktober 2001, ob 17. uri, Mladinski center Brežice

organizator: Mladinski center Brežice

- "PUŠEŠENK" pri Treh lučkah na Sremiču

Otvoritev razstave Lončarskega krožka LU Krško in predstavitev študijskega krožka Vino in hrana s skupinama Tufci in Roženkravt iz Krškega;

organizator: Ljudska univerza Krško

Tri lučke Sremič, sreda, 17. oktober 2001 ob 19. uri

- Predavanje o kulturi pitja čaja

četrtek, 18. oktober 2001, Hotel Sremič Krško ob 17. uri

organizator: Hotel Sremič Krško

- Predstavitev etnološko raziskovalnega delovnega tabora "Močnik" v okviru Programa EU Youth

četrtek, 18. oktober 2001 ob 19. uri

organizator: Društvo zaveznikov mehkega pristanka Krško, C. 4. Julija, Krško

- Izlet po Posavju in predstavitev usposabljanja za lokalne turistične vodnike - vodenje tudi v tujem jeziku (angl., nem.)

petek, 19. oktober 2001 od 10. do 18. ure

zbirno mesto: Hotel Sremič Krško

organizatorja: TIC Krško in LU Krško

- Potopisno predavanje s poti po Mehiki - predstavitev popotniškega krožka LU Krško

petek, 19. oktober 2001 ob 19. uri, Obrotna zbornica Krško, CKZ 67, Krško

- Sklepna prireditev TVU 2001

-odlomek iz Shakespearove drame v angl. jeziku "Veliko hrupa za nič" - KD Obzorje

-predstavitev dobitnika andragoškega priznanja, Društva za razvoj podeželja Kapela

-predstavitev turistične ponudbe Posavja v tujem jeziku, TIC Krško, avla KD Krško

-predstavitev izobraževalcev tujih jezikov v Posavju, avla KD krško

sobota, 20. oktober 2001 ob 18.00, velika dvorana KD Krško

- Krški ples

sobota, 20. oktober 2001 ob 20.00, Hotel Sremič Krško

organizator: Hotel Sremič Krško

Prireditev izven Tedna vseživljenjskega učenja:

- Predstavitev programa evropskih mladinskih izmenjav

sobota, 29. september 2001 ob 18. uri, MC Brežice

organizator: Mladinski center Brežice

LJUDSKA UNIVERZA

KRŠKO

učimo se za življenje

Vabimo vas k vpisu v naslednje tečaje:

Vodenje poslovnih knjig

Tečaj za voznike viličarjev

Tečaj za upravljalce težke gradbene mehanizacije

Tečaje računalništva

Tečaje tujih jezikov - angleški, nemški, italijanski - 1., 2., 3. stopnja

Prijave zbiramo do zasedbe mest na naslovu:

Ljudska univerza Krško, Dalmatinova 8, Krško, tel. 07 48 81 160

in 48 81 171 (Rajko Derstvenšek), e-pošta:

ljudska.univerza.krsko@sjol.net

LJUDSKA UNIVERZA KRŠKO

VPISUJE V PROGRAME

UNIVERZE ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE:

Vpišete se lahko v:

TEČAJE TUJIH JEZIKOV: angleški, nemški, španski

začetni in nadaljevalni tečaji

TEČAJE RAČUNALNIŠTVA

Krožek ŽIVIMO ZDRAVO

Krožek KUHARSKI RECEPTI NAŠIH BABIC

Krožek ROČNA DELA

Delavnico VEDNO UREJENA IN LEPA

Delavnico SAMOZAVESTNO NASTOPANJE

Prijave zbiramo do 05.10.2001.

Za podrobnejše informacije in prijave nas pokličite po telefonu 07-48-81-160 ali 07-48-81-173.

VABIMO VAS K VPISU V USTVARJALNICE IN DELAVNICE:

Slikanje na svilo

Likovni tečaj

Fotografski tečaj

Tečaj snemanja z videokamero

Aranžiranje daril

Osnovna znanja ličenja in nege obraza

Samozavestno nastopanje in komunikacija

Delavnico POT DO SRCA

Prijave sprejemamo do 05.10.2001.

TELEFON: 07-48-81-160 ali 48-81-173

Vabimo Vas na veselo, sproščeno raziskovalno učenje v ŠTUDIJSKIH KROŽKIH:

OBLIKOVANJE GLINE

POMEMBNI KRČANI

OŽIVIMO STAR MLINU V SOBNIKU, etnološki krožek

RAZIŠČIMO SVOJE KORENINE

Prijave zbiramo do 5. oktobra 2001

na tel. št. 07 48 81 160, 48 81 170, 48 81 162 in 48 81 173.

USPEŠNO ZAKLJUČILI LETOŠNJI KVIZ

V četrtek, 20.09.2001, smo s prireditvijo v Kulturnem domu Krško, zaključili akcijo Slovenski knjižni kviz. Letošnji kviz, ki je že četrti po vrsti, smo namenili predvsem pisatelju Josipu Jurčiču in Dolenjski ter vsem drugim znamenitim Dolenjcem, ki so s svojim delom zaznamovali slovensko zgodovino. Kviz je bil posvečen predvsem 450-letnici izida prve slovenske knjige in 120-letnici smrti Josipa Jurčiča.

K reševanju kviza smo povabili vse osnovne šole v naši občini. Možno pa ga je bilo reševati tudi preko interneta. Rešitve smo zbirali v Valvasorjevi knjižnici Krško.

Slovenski knjižni kviz je očitno postal zelo priljubljena oblika usvajanja novega znanja, saj je samo v naši občini kviz reševalo kar **537 reševalcev**. Nekateri učitelji so tematiko kviza spretno vključili v učne vsebine. Kviz je bil sestavljen za obe stopnji, ločeno. Učenci višje stopnje so lahko vprašalnike reševali v šolski knjižnici, pri pouku zgodovine, slovenščine ali zemljepisa, lahko pa je služil tudi za popestritev dela pri posameznih krožkih.

Ob tolikšnem številu rešitev je nedvomno, da takšna akcija zahteva tudi dodatno delo in pripravljenost učiteljev, predvsem pa vodij šolskih knjižnic, zato se za sodelovanje zahvaljujemo prav vsem, ki ste pomagali, da smo kviz uspešno zaključili.

Rezultati rešitev:

OŠ SENOVO	322
OŠ BRESTANICA	119
OŠ PODBOČJE	48
OŠ LESKOVEC	42
OŠ KOPRIVNICA	6

Valvasorjeva knjižnica je ob koncu akcije vse reševalce nagradila. 20.09.2001 je na zaključni prireditvi v Kulturnem domu Krško organizirala žrebanje in podelila pet knjižnih nagrad. Prvo nagrado je dobil **Jure Žabjek** s Senovega, ki je poleg knjige dobil še povabilo na zaključno prireditev v Ljubljano, ki bo 3.10.2001. Osrednji dogodek prireditve bo snemanje TV oddaje. Ta bo na sporedu še isti dan ob 16.45, na prvem programu TV

 **Valvasorjeva
knjižnica
Krško**

Slovenija. Valvasorjeva knjižnica pa je nagradila tudi vse ostale reševalce, učitelje in knjižničarje osnovnošolskih knjižnic z ogledom filma 102 dalmatinca.

*Iz Valvasorjeve knjižnice
bibliotekarka Antonija Amon*

Spoštovani starši,
Vaše najmlajše vabimo,
da se nam pridružijo na

»potovanju po pravljичni deželi«

vsak torek od 17. uri
v pravljичni sobi Valvasorjeve
knjižnice.
Pustite jim v svet domišljije!

ZAČETKI ZAVODA NEVIODUNUM

V Krškem je te dni začel z delom Nevioudunum, zavod za kulturo in odnose z javnostmi. Zavod Nevioudunum je organizacija, ki želi s svojim delovanjem dvigati kvaliteto življenja v okolju, v katerem deluje. Pri tem sprejema in odgovarja na izzive, ki se jim druge obstoječe ustanove in dejavnosti na teh področjih niso pripravljene ali sposobne odzvati ter povezuje znanja mladih strokovnjakov z izkušnjami starejših sodelavcev. Prednostna naloga zavoda je skrb za objektivno in neodvisno obveščeno tako lokalne kot regionalne javnosti o dogajanju v prostoru Posavja, hkrati pa stalna skrb za boljšo obveščeno slovenske in tudi tuje javnosti o gospodarskih, kulturnih in razvojnih dosežkih ter potencialih in o naravni in kulturni dediščini tega prostora. Med posebno pomembne cilje zavoda spadata tudi spodbujanje knjižno-založniške kulture ter soustvarjanje kulturno-umetniške produkcije s slovensko in posavsko identiteto. Pri uresničevanju teh ciljev se bo zavod ukvarjal z različnimi dejavnostmi, npr. z izdajanjem revij in drugih programov na področju elektronskih medijev ter se povezoval s sorodnimi ustanovami in posamezniki v lokalni skupnosti, v regiji, državi in tujini.

NEVIODUNUM

NEVIODUNUM • ZAVOD ZA KULTURO IN ODNOS Z JAVNOSTMI

LJUBLJANSKA PREMIERA KRŠKIH FILMOV

V letošnjem letu je Društvo zaveznikov mehkega pristanka Krško pod mentorstvom Borisa Petkoviča izvajalo seminarje filmske in video produkcije, tako na izobraževalni kot na ustvarjalni ravni. Kratke dokumentarne in igrane filme, ki so v letošnjem letu nastali v okviru video produkcije Društva zaveznikov mehkega pristanka so konec meseca predstavili ljubljanskim ljubiteljem tovrstne ustvarjalnosti, in sicer v **dvorani Slovenske kinoteke** v Ljubljani. Na ljubljanski premieri so se predstavili mladi avtorji z naslednjimi filmi:

Sam svoj film 2, dokumentarni, DV, 5' 30", avtorji: Maja Malus, Kristina Rešek, Sebastijan Primc, Boštjan Abram, ©julij 2001, DZMP & Luksuz produkcija

Brežice, dokumentarni, DV, 4' 20", avtorji: Tina in Nina Vareško, Andrej Remic, Tanja Kunej, Sandi Pobežin, Dženi Rostohar, Ljudmila Bajc, ajulij 2001, DZMP & Luksuz produkcija

BB Kings, dokumentarni, DV, 6' 40", avtorji: Andrej Remic, Meta Habinc, Sašo Petan, ajulij 2001, DZMP & Luksuz produkcija

Zgodaj zjutraj, igrani, DV, 2' 15", avtorici: Nina in Tina Vareško, amaj 2001, DZMP & Luksuz produkcija

Oglas, igrani, DV, 3' 10", avtorici: Tina in Nina Vareško, amaj 2001, DZMP & Luksuz produkcija

Rodeo Riders Weekend, dokumentarni, DV, 9' 20", avtorica: Kristina Rešek, ajunij 2001, DZMP & Luksuz produkcija.

Kaj o radioaktivnih odpadkih menijo Evropejci?

(pripravila Metka Kralj)

Z raziskavo javnega mnenja Eurobarometer v Evropski skupnosti redno spremljajo mnenja, predstave in stališča Evropejcev o različnih vprašanih, povezanih z njenim delovanjem, poleg tega pa v raziskavo vsakič vključijo tudi nekaj tem, ki so še posebej aktualne. Med njimi so bili leta 1999 tudi radioaktivni odpadki. Raziskovalci javnega mnenja so z anketo pridobili podatke o različnih vidikih odnosa javnosti do radioaktivnih odpadkov. Vprašanja v anketi so se nanašala na:

- splošno informiranost o radioaktivnih odpadkih,
- prepričanja (pravilna in napačna) o radioaktivnosti in jedrski industriji,
- ravnanje z radioaktivnimi odpadki,
- globinska odlagališča radioaktivnih odpadkov,
- vlogo Evropske skupnosti v načrtovanju ravnanja z radioaktivnimi odpadki in vpliv na mednarodno zakonodajo.

Na kratko si oglejmo, kakšni so bili odgovori povprečnega Evropejca. Verjetno bi kaj podobnega lahko pričakovali tudi v Sloveniji.

Večina ljudi meni, da so o radioaktivnih odpadkih zelo pomanjkljivo informirani. Velika večina, kar 85 %, bi jih želelo več informacij, zanje pa naj bi poskrbele predvsem vladne službe in mediji, kadar gre za informacije o dogajanju v lastni državi, in mediji ter stroka, kadar gre za informacije od drugod. Nekoliko manj zaupajo nevladnim organizacijam, neodvisnim strokovnjakom in institucijam, ki se ukvarjajo z ravnanjem z radioaktivnimi odpadki, najmanj pa informacijam s strani političnih strank. Strokovnjaki se ljudem zdijo bolj zanesljivi, če gre za informacije o dogajanjih v drugih državah.

Ne glede na nizko ocenjeno stopnjo lastne informiranosti so Evropejci kar dobro zadeli, kdo v Evropi proizvaja največ radioaktivnih odpadkov. Večina tistih, ki so odgovorili, jih meni, da sta to Francija in Nemčija, malo za njima pa Velika Britanija. In v tem svojem prepričanju se ne motijo.

Tudi pri izbiranju pravih in napačnih trditev o radioaktivnih odpadkih so se kar dobro odrezali. Vsaj tri četrtine prebivalcev pozna različne vrste radioaktivnih odpadkov in ve, da ne nastajajo samo v jedrskih elektrarnah, temveč na primer tudi v bolnišnicah. Popolnoma zmotno mnenje prevladuje le v zvezi z nevarnostjo radioaktivnih odpadkov. Večina jih namreč meni, da so vsi radioaktivni odpadki zelo nevarni, kar pa ne drži, saj jih je večina nizko radioaktivnih in ti so le zmerno ali celo malo nevarni.

Več zmotnih prepričanj so izkazali pri vprašanju, koliko radioaktivnih odpadkov na leto nastane v povprečju na enega prebivalca Evropske skupnosti. 60 % jih ni odgovorilo, ostali pa so menili, da znaša količina nekje med enim in 10 litri na osebo na leto, precej pa jih je tudi prepričanih, da te količine dosegajo 100 litrov. V tem se zelo motijo, saj znaša ta količina v resnici manj od enega litra. Tudi o tem, kaj se z nastalimi radioaktivnimi odpadki dogaja, Evropejci nimajo najboljših predstav. Precej jih še vedno misli, da jih odlagajo v morje, čeprav tega od leta 1983 ne počnejo več. Tudi mnenje, da radioaktivne odpadke posamezne dežele izvažajo, ni redko, čeprav se tudi to ne dogaja. Je pa javnost odločno proti temu, da bi države sprejemale odpadke drugih v skladiščenje, predelavo ali trajno odlaganje.

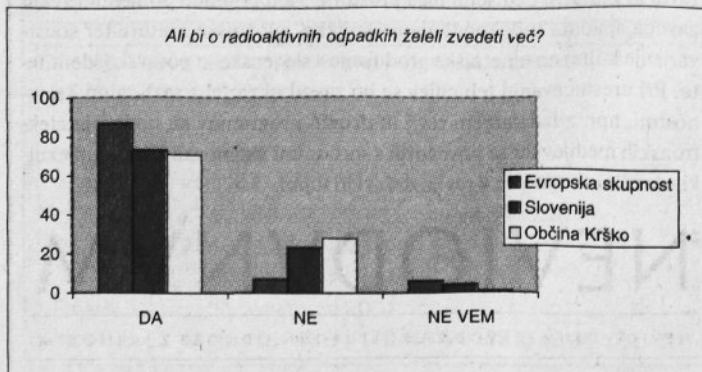
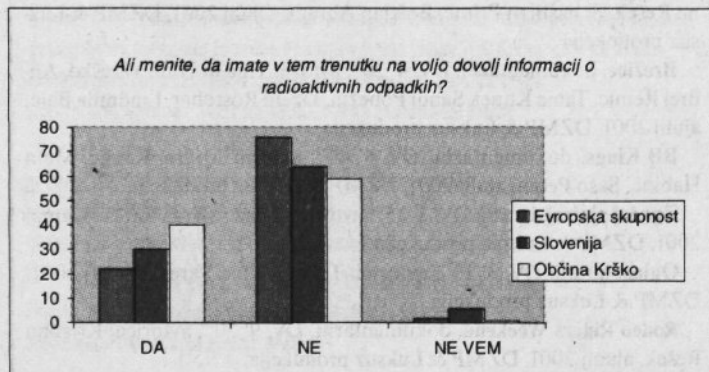
Na splošno Evropejce zelo zanima, kaj se dogaja z radioaktivnimi odpadki v njihovi domači državi. Skoraj v enaki meri jih zanima tudi ravnanje z radioaktivnimi odpadki v drugih članicah Evropske skupnosti in v državah kandidatkah. S tem zanimanjem pa je povezana tudi zaskrbljenost. Večino namreč ravnanje z radioaktivnimi odpadki skrbi, ne glede na to, ali gre za odpadke v lastni državi, v državah članicah ali v državah kandidatkah. O visoko radioaktivnih odpadkih jih večina meni, da jih ni mogoče varno odložiti in da je to vprašanje zelo problematično, zelo veliko pa jih tudi verjame, da odlaganje visoko radioaktivnih odpadkov države

obravnavajo zelo preudarno in da predvsem zaradi tega za zdaj nobena še nima odlagališča za visoko radioaktivne odpadke.

Evropejci so skoraj soglasni v stališču, da je naša moralna obveznost, da naslednji generaciji ne predamo nerešenega problema ravnanja z radioaktivnimi odpadki. Ne glede na ekološke in ekonomske posledice več kot tri četrtine Evropejcev zahteva, naj vsaka država, ki proizvaja visoko radioaktivne odpadke, zanje tudi zgradi odlagališče. Evropejcem se na splošno ne zdi sprejemljivo, da bi v Evropi imeli nekaj odlagališč v skupni uporabi. Bi pa bili zadovoljni, če bi v Evropski skupnosti veljali skupni predpisi o ravnanju z radioaktivnimi odpadki. Le dve tretjini ljudi bi pristalo na to, da bi bilo odlagališče radioaktivnih odpadkov v bližini njihovega doma, ne glede na to, da je tako stališče predvsem v manjših in gostejše poseljenih državah težko uresničljivo skupaj z zahtevo, da mora vsaka država poskrbeti za svoje odpadke. V postopku načrtovanja in izgradnje odlagališča je za javnost najpomembnejše, da so ljudje o vsem sproti obveščeni, vendar jih večina ne bi zahtevala, da dobijo prebivalci tudi možnost, da izrazijo svoje mnenje ali da odločajo. Glede na rezultate ankete lahko sklepamo, da so zadovoljni z enosmerno komunikacijo, v kateri prebivalci postavljajo vprašanja in zahtevajo odgovore, ni pa jim treba sprejemati odločitev in tehtati posledic. To prepuščajo strokovnjakom.

Seveda vsi Evropejci ne razmišljajo enako. Največje soglasje (najmanj 80 %) je bilo v anketi pri izjavah, ki so se nanašale na stališča do izgradnje odlagališč za visoko radioaktivne odpadke. Pri vprašanih, ki so bila povezana z informiranostjo in poznavanjem področja ravnanja z radioaktivnimi odpadki, je bilo različnih mnenj več in opazne so bile tudi razlike med državami.

(Celotne rezultate Eurobarometra o odlagališčih radioaktivnih odpadkov lahko najdete na spletnih straneh: http://europa.eu.int/comm/dg10/epo/eb/eb50/eb50_radioactive.pdf

In kaj menijo o radioaktivnih odpadkih Slovenci?

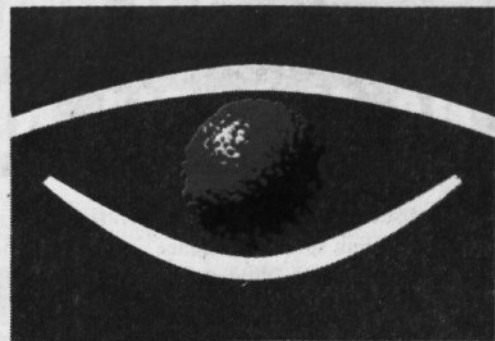
(pripravila Metka Kralj)

Tudi pri nas agencija ARAO že od leta 1995 izvaja raziskave javnega mnenja o radioaktivnih odpadkih (povzetek rezultatov lahko najdete na spletni strani ARAO: <http://www.gov.si/arao/frame1>). Podobno kot v Evrobarometru, tudi pri nas ljudje odgovarjajo na vprašanja v zvezi z informiranostjo o radioaktivnih odpadkih in ravnanju z njimi, o pomenu jedrske tehnologije na splošno ter o odnosu do odlagališča radioaktivnih odpadkov. Raziskava v letu 2000 je pokazala naslednje.

V primerjavi z drugimi Evropejci se Slovenci čutijo nekoliko bolj informirane o jedrski energiji in radioaktivnih odpadkih, čeprav še vedno 64 % ljudi izjavlja, da o radioaktivnih odpadkih nimajo na voljo dovolj informacij. Še več – 72 % pa bi jih o radioaktivnih odpadkih želelo zvedeti več. Glede na stanje v državah Evropske unije bi bili s tem lahko kar zadovoljni, manj pa je razveseljujoče dejstvo, da si pri nas precej manj ljudi kot v državah Evropske skupnosti želi dodatnih informacij. Precejšen delež prebivalstva glede informacij o radioaktivnih odpadkih ne zaupa nikomur. To je pomemben podatek, saj se bodo ti ljudje najverjetneje odločali samo po svoji glavi in nanje strokovna mnenja in drugi argumenti ne bodo vplivali. Sicer pa večina slovenske splošne javnosti glede informacij o radioaktivnih odpadkih še najbolj zaupa strokovnjakom in »ekologom« (s tem so mišljeni člani okoljevarstvenih organizacij in ne strokovnjaki za okoljska vprašanja), precej manj pa medijem oziroma novinarjem. Zanimivo je, da kljub temu okoljevarstvenim organizacijam ne bi prepustili odločanja v zvezi z lokacijo odlagališča radioaktivnih odpadkov.

V stališču, naj bodo krajani v postopku iskanja lokacije in načrtovanja odlagališča predvsem o-

agencija arao

bro informirani, smo podobni ostalim Evropejcem. Končno odločitev o lokaciji za odlagališče radioaktivnih odpadkov v večini prepuščamo strokovnjakom, precej pa jih želi tudi referendum na celotnem ozemlju Slovenije. Referendum je zadnje čase pri nas precej popularna oblika izražanja javnega mnenja. Vsekakor je primeren mehanizem, s katerim zagotavljamo soodločanje v zadevah, s katerimi smo vsi neposredno povezani. Pri odlagališču radioaktivnih odpadkov pa je gotovo, da bodo posledice odločitve bistveno drugačen za lokalno

prebivalstvo kot za vse ostale državljane.

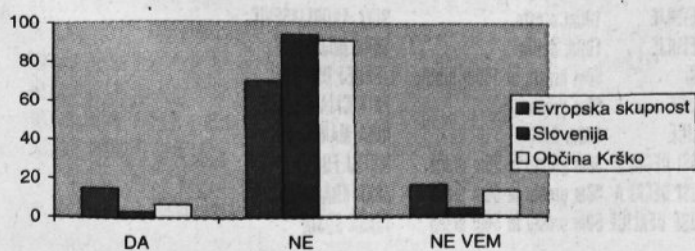
Naštejmo še nekaj rezultatov slovenske ankete, ki se ujemajo z rezultati Eurobarometra. Večina Slovencev meni, da mora Slovenija sama poskrbeti za radioaktivne odpadke, ki nastajajo na njenem ozemlju, hkrati pa odlagališča ne bi imeli v bližini svojega bivališča. Brezpogojno bi odlagališče sprejelo manj kot 5 % prebivalcev Slovenije, kar je več kot še enkrat manj kot pri prebivalcih Evropske skupnosti.

Kaj pa pravijo Krčani?

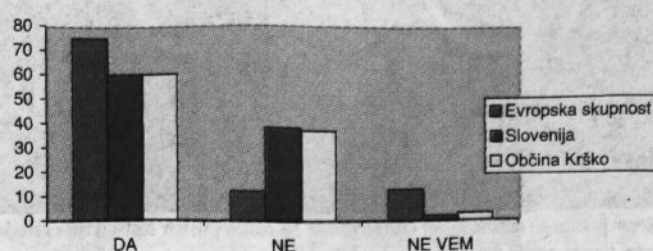
Glede na to, da v občini Krško že dalj časa živijo z jedrsko elektrarno, smo izvedli raziskavo javnega mnenja tudi med prebivalci občine Krško. Izkazalo se je, da so mnenja in stališča o radioaktivnih odpadkih pri njih zelo podobna kot drugod po Sloveniji. Se pa čutijo nekoliko bolj informirani in do strokovnjakov so bolj nezaupljivi, če naj bi ti odločali o lokaciji za izgradnjo odlagališča radioaktivnih odpadkov.

Raziskava javnega mnenja je tako v Krškem kot v Sloveniji in v Evropski skupnosti pokazala, da so radioaktivni odpadki za ljudi nezaželen in velik problem, predvsem pa so ljudje o njih pomanjkljivo informirani. Vendar informacij načeloma ne zavračajo. Nasprotno, želijo si jih več in želijo si verodostojne informacije. Rezultati so pokazali na razhajanje v mnenjih in stališčih mestnih in podželskih prebivalcev, žensk in moških, starejših in mlajših, zaposlenih in nezaposlenih. Vsekakor opozarjajo tiste, ki so odgovorni za ravnanje z radioaktivnimi odpadki, da na tem področju ne moremo govoriti, da je karkoli »samo po sebi umevno«.

Ali bi se strinjali z gradnjo odlagališča radioaktivnih odpadkov v svoji občini, če bi strokovnjaki našli primerno lokacijo?

Ali menite, da mora vsaka država sama poskrbeti za pravilno odlaganje svojih radioaktivnih odpadkov?

Fun šport novice

NIK ROVAN DRUGI NA AUSTRIA JUNIOR CHALLENGE

Dvanajstletni Krčan **Nik Rován**, motokrosist Fun športovega Bence MX teama, je na zadnji dirki za Austria Junior Challenge, ki je bila v blatu in dežju na progi v avstrijskem Dechantskirchen-u, kljub predrti gumi v drugi vožnji, dvema slabima štartoma ter enakim številom točk kot Slovak Šimko, ponovno zmagal na tej mednarodni dirki in tako med 36. mladimi motokrosisti iz šestih držav s 85 kubičnimi motorji skupno osvojil drugo mesto. Nastopil je le na petih od sedmih dirk, trikrat je zmagal, dvakrat je bil drugi in tako zbral 221 točk ter za prvouvrščenim Avstrijcem Trefferjem zaostal le za 30 točk, pred tretjevrščenim Kremserjem pa je imel kar 59 točk prednosti. Zaradi težav z motorjem - kar dvakrat letos je moral odstopiti, pa se je slabše uvrstil na državnem prvenstvu, saj je v članski kategoriji, kamor je prestopil, na koncu osvojil sedmo mesto, na zadnji dirki v Ore-

hovi vasi pa je bil šesti. Dobro se je uvrstil tudi na Mednarodni dirki za pokal Dunlop na Brniku, kjer je bil se-dmi.

Njegov klubski konkurent **Boštjan Ocvirk** je na državnem prvenstvu osvojil osmo mesto, za Nikom, ki je zbral 155 točk, je zaostal le za tri točke, saj na nobeni dirki ni odstopil. Na zadnji dirki je bil deveti, zaradi padca v prvi vožnji je zapravil priložnost za boljšo uvrstitev, čeprav je bil po štartu celo drugi. Podobno se je zgodilo tudi na dirki na Brniku, kjer je bil na povsem namočenih progih po štartu v ospredju, potem pa je večkrat padel, tako da je bil na koncu dvanajsti. Boštjan je nastopil tudi na dirki za pokal W-est na Rakeku, kjer je bil med tekmovalci z licencami tretji.

Na tej dirki ga je namreč premagal njegov klubski rival **Niko Hrstič**, ki je bil dvakrat in tudi skupno drugi. Niko po petih dirkah zdaj vodi v

pokalu West, ima 118 točk, Boštjan pa je tretji s 70. točkami. Niko je bil na zadnji dirki državnega prvenstva deseti, skupno pa je osvojil 97 točk in dvanajsto mesto, kar je njegova najboljša uvrstitev v štirih letih tekmovanja v tem razredu, od katerega se poslavlja, saj bo prihodnje leto prestopil v višji - 125 kubični razred.

Tudi **Tomaž Salobir**, ki je letos osvojil drugo mesto med podmladkom državnega prvenstva, bo prihodnjo leto prestopil v člansko konkurenco. S starejšimi vrstniki se je preizkusil že letos. Na pokalu Dunlop je bil trinajsti, na avstrijskem Challenge-u pa je bil skupno osmi, osmi pa je bil tudi na zaključni dirki tega prvenstva. **Domen Janc** se je poškodoval na treningu na brniški progih, ima zlomljeno nogo, tako da letos verjetno ne

bo več nastopal na dirkah. Ker je zadnja dirka podmladka na radizelski progih odpadla, je v skupnem seštevku državnega prvenstva ostal na petem mestu, do tretjega mesta pa ga je delilo le 13 točk. Tudi **Denis Dolinšek** zaradi poškodbe ne nastopa več, v državnem prvenstvu članov razreda 85 ccm je s štirimi odpeljanimi dirkami osvojil 41 točk in šestnajsto mesto.

Sponzor Fun športovih motokrosistov **Iztok Bence** pa se je po tromesečnem premoru zaradi poškodbe ponovno vrnil na motokrosistične steze, čeprav je že zatrjeval, da tega ne bo storil. Na peti dirki za pokal W-est, ki je bila na Rakeku je med veterani že osvojil osmo mesto, osmi je tudi trenutno na lestvici tega pokala, vendar ima možnosti, da svojo uvrstitev še izboljša. Do konca sta namreč še dve dirki. Nastopil je tudi na gorski dirki starodobnikov na Ljubelj, kjer je v razredu predvojnih motorjev izdelanih do 1946. leta s svojim 350 kubičnem Moto Guzzijem narejenim leta 1934 ponovno osvojil četrto mesto.

Nik Rován je letos na Austria Junior Challenge med 36. motokrosisti iz šestih držav v kategoriji juniorjev skupno osvojil drugo mesto - kar trikrat je zmagal, dvakrat pa je bil drugi.

PRVO POSAVSKO PRVENSTVO V PLAVANJU

KRŠKO, 15.09.2001 - V deževnem in mrzlem vremenu smo spremljali zanimive boje na prvem posavskem prvenstvu v plavanju v organizaciji Plavalnega kluba Celulozar Krško.

Posavski prvaki so postali:

VETERANI	50m prosto	JERNEJ ŽAFRAN
VETERANI	50m prsno	ROK KUNEJ
VETERANKE	50m prsno	SUZANA PEČARIČ
MLADINCI	50m prosto	SEBASTIJAN KOMOČAR
MLADINKE	50m prosto in 100m delfin	NIKA JEVIK
KADETINJE	100m prosto	NINA ANDRIJAŠEVIČ
KADETINJE	100m delfin	SARA HOJSKI
DEČKI	50m prosto in 100m hrbtno	JERNEJ OMERZEL
DEKLICE	50m prosto	PATRICIJA KOZOLE
DEKLICE	100m hrbtno	NINA MANDL
MLAJŠI DEČKI B	50m prosto in 50m prsno	MATEJ FURST
MLAJŠI DEČKI A	50m prosto in 50m prsno	JAKA KRAMARŠIČ
MLAJŠE DEKLICE	50m prosto in 50m prsno	TJAŠA SUŠIN

Grand prix karate turnir - HYPO POKAL 2001

Mednarodni Grand Prix karate turnir, ki se je predzadnji vikend v septembru odvijal v športni dvorani v Sevnici je privabil v prijazno mesto pod Lisco kar 288 tekmovalk in tekmovalcev iz 7 evropskih držav Hrvaške, Jugoslavije, Republike Srpske, Bosne in Hercegovine, Češke republike, Slovaške in Slovenije. Turnir je vzorno organiziral domači Karate klub. Prvi dan so nastopili mladinci in člani v katah posamezno in ekipno, v popoldanskem delu pa so nadaljevali še v športnih borbah. Prikazane so bile zelo kvalitetne borbe. Tudi nastop katašev je bil na izredno visokem nivoju, saj so nastopili domači in tuji kataši, ki so v zadnjem letu posegli na nekaj evropskih prvenstvih v sam vrh. Tekmovanje je potekalo po novih WKF pravilih. Na turnirju so nastopili tudi mladinci izbrane vrste hrvaške karate reprezentance, ki so na nedavnem evropskem mladinskem prvenstvu osvojili kar 9 medalj in bili tretja najuspešnejša država tega prvenstva.

Na turnirju je še posebno blestel **Marko Stopar**, član KK Hypo iz Sevnice, ki je bil najuspešnejši tekmovalec turnirja z dvema osvojenima zlatima medaljama v posamezni konkurenci in eno srebrno medaljo v ekipni konkurenci. Marko Stopar je zmagal v katah posamezno v članski konkurenci, kot tudi v prestižni kategoriji članov v športnih borbah do 70 kg. Drugi najuspešnejši tekmovalec turnirja je bil domačin **Rok Črepinšek**, član KK Hypo iz Sevnice, ki je v športnih borbah zmagal med mladinci do 75 kg in bil med člani v kategoriji do 80 kg drugi. Od domačih tekmovalcev se je odlično odrezal tudi **Denis Orač**, ki je zmagal med mladinci do 70 kg in osvojil 3. mesto med člani do 70 kg. Velik uspeh pa je naslednji dan tekmovanja zabeležil 10-letni **Aljoša Orač**, ki se je prvič preizkusil tudi v športnih borbah. V kategoriji mlajših dečkov je premagal vse svoje nasprotnike in zaslužen osvojil 1. mesto. Uspeh je ponovila tudi ekipa mlajših dečkov,

kjer je v močni konkurenci katašev osvojila 1. mesto. Za ekipo pa so nastopili **Žiga Žvegljč, Domen Vavtar in Aljoša Orač**. Za izkazano pomoč in sodelovanje se Karate klub Hypo iz Sevnice iskreno zahvaljuje vodstvu OŠ Savo Kladnik Sevnica.

J. Orač

SEDMIČ ŠAHIRALI V KOSTANJEVICI

V kostanjeviškem gostišču Kmečki hram je prvo nedeljo v septembru potekal že sedmi tradicionalni hitropotezni šahovski turnir za amaterje in kategorionike. V sodelovanju s Šahovskim klubom Triglav Krško to tekmovanje organizirata občinski in krajevni odbor SLS + SKD Ljudske stranke. Tokrat se ga je udeležilo blizu 50 šahistov in šahistk iz Slovenije, eden pa je prišel iz sosednje Hrvaške. Med kategoriziranimi tekmovalci in v absolutni konkurenci je zmagal Marjan Kastelic, drugi je bil Toni Kos, tretji pa Sebastijan Jazbinšek. Med amaterji je bil najboljši Jože Tomažin, drugo mesto je zasedel Iztok Košak, tretje pa Ivan Robek.

Od leve: Občinski svetnik Franci Štokar v vlogi organizatorja, šahovski veteran in gonilna sila sevniskega šaha Janez Blas ter Tomaž Žnideršič, predsednik ŠK Triglav, tokrat v vlogi sodnika.

Nosilci medalj so še:

VETERANI	50m prosto	2. GREGOR POVHE, 3. MATEJ BOŽOVIČ
VETERANI	50m prsno	2. ANDREJ ŠPILER, 3. MARIJAN IVAČIČ
KADETINJE	100m prosto	2. SARA HOJSKI, 3. VEDRANA SEMBER
KADETINJE	100m delfin	2. PETRA ROSTOHAR, 3. VEDRANA SEMBER
DEČKI	50m prosto	2. SVEN MAVSAR, 3. PRIMOŽ HRIBŠEK
DEČKI	100m hrbtno	2. PRIMOŽ HRIBŠEK, 3. SVEN MAVSAR
DEKLICE	50m prosto	2. TAMARA KOMOČAR, 3. NINA MANDL
DEKLICE	100m hrbtno	2. PATRICIJA KOZOLE, 3. TAMARA KOMOČAR
MLAJŠI DEČKI B	50m prosto	2. KREŠO RADUNOVIČ, 3. ALJAŽ GOMILŠEK
MLAJŠI DEČKI B	50m prsno	2. ALJAŽ GOMILŠEK, 3. JURE JERELE
MLAJŠI DEČKI A	50m prosto	2. NIK ROŽAC, 3. MATIČ GANC
MLAJŠI DEČKI A	50m prsno	2. ŽAN TKALEC, 3. MATIČ GANC

Pohvaliti velja plavalke in plavalce za množično udeležbo kljub slabemu vremenu in organizatorja za dobro pripravljeno in uspešno izpeljano tekmo.

POSAVSKE
novice
 na internetu:
obzornik.com

Gumitv istika

piše: Maruša Mavsar

Ljubezenski vohuni in čebelice

Prvo svetovno sporočilo: »Pustite čebelice leteti!« Najbolj skrajšana oblika Vsezemeljskega sporočila torej brni na ušesa vsem staršem, ki še ne morejo razumeti, da smo hormonska bomba in da nas v veliki meri lahko rešuje predvsem najlepša povezava med bitji: ljubezen. Seveda naj staršem zabrni na uho, da imamo radi tudi njih in vse številne tete in strice, ki nam prinašajo darila in nas včasih že zaskrbi, da pravzaprav mislijo, da se ljubezen kupuje. Mislim, da se vsi strinjamo kako bi kupovanje ljubezenskih šepetanj, dotikov ali objemov povzročilo popolno zmedo in bi ljudje postali roboti brez čustev. Ljubezen kot samoumevna ekonomija?

Po tem bolj ali manj razumljivem uvodu se bom nasmehnila. Trdim, da je srednješolska ljubezen izkušnja, za nekatere boleča, za druge osrečujoča, izkušnja, ki jo je potrebno izživeti, kot moramo narediti npr. voziški izpit. Lahko razpredam o partnerski ljubezni, o zvezi med fantom in dekletom, še rajši bom uporabila izraz - o zvezi med mladim moškim in mlado žensko in poudarim, da so ti odnosi »znotraj para« lahko skoraj idealni, ampak kaj, ko je potrebno upoštevati še zunanje dejavnike, kot so v

primeru našega razmišljanja lastni vzgojitelji, naši starši.

Vse se začne z majhnimi kupčki, ki sedijo dcma pred televizijo, se kdaj pa kdaj preselijo na šolsko igrišče, potem pa prebrskajo kako knjigo, da je v šoli vse mirno in zdravju prijazno. Potem pa ti kupčki odkrijejo, da je tako krasno deliti svoje težave z drugimi, da je igrati karte s sovrstniki veliko bolj zabavno kot osamljeno predstavljati karte po zaslonu računalnika in da je največji žur, ko trije prinesejo kitare, družba pa vpije neko melodijo in ji je pravzaprav čisto vseeno ali bodo tudi nocoj zaspani sosede poklicali intervencijo, saj že vedo, da obstaja velika možnost, da bo orjak, ki naj bi naredil mir, sedel poleg njih in zapel kakšen domači napev. Tukaj sem izpustila vsa možna poživila, saj zatrjujem, da se lahko poje in zabava tudi brez kakršnih koli substanc in je doživljanje družbe tako še bolj interesantno. Potem pa naslednje jutro dobiš pod nos: »Kje si bil, kaj si počel, in predvsem - s kom si se družil?!«

Nekateri starši to proceduro opravijo še predeno se vse začne in ti odprejo vratca na prostost. To se dogaja predvsem do časa, ko ugotovijo, da ti lahko zaupajo, da lahko paziš nase in da se zavedaš posledic, ki jih prinaša slabo in neodgovorno vedenje, no, obstajajo tudi primeri, ko starši intervjujajo svoje otroke tudi, ko jih imajo ti že krepko čez dvajset.

Nekega dne pa se določena skupina očetov in mamic sooči z drugo resnico: njihov otrok se je zaljubil in se veselo spreha po mestu, se poljublja pred obrekovalnimi sosedomi in oh in nasploh menda ne ve, kaj počne. In takrat starši tako dobro vedo, kaj je najboljšo za nas, kajne? »Kdo je, kam hodi v šolo, kakšen je po uspehu, s čim se še ukvarja, zna igrati trobento?« itd. In takrat se na vse pretege trudimo, da bi jim razložili, da smo prav zares zaljubljeni in da višja stopnja osnovne šole ni prav nič prezgodnja za take »resne« ljubezni. Priletijo obtožujoči pogledi iz soseske, celo učitelji imajo svoje mnenje in človek dobi občutek, da ne more imeti niti sekundo zasebnosti, da ves svet išče vse najslabše v tej mladi ljubezni. Prosim vas! Ne odnehajo niti, ko jim zagotoviš, da če človek trikrat izdeluje isti razred še ne pomeni, da je kaj drugačen od ostalih in da se to popolnoma

izravna, ker zna tako dobro peči palačinke! Naj nas pustijo na miru, zatežiš, potem pa ti spet prileti v nos, da »mi že nismo skupaj koz pasli« in da »starejši že vedo«, kaj vse slabega se lahko zgodi zaljubljenim najstnikom, ki na koncu običajno ostanejo prizadeti. Tudi če nas osnovnošolske ali srednješolske ljubezni pustijo prazne in se dušimo v srčnih bolečinah, nam nič ne pomaga, če nam zabrnijo, češ, kdo je imel prav, kajne? Ko potem razmišljaš in nisi več tako čustveno prizadet in je stopnja ranljivosti veliko nižja, s svojim objektivnim pogledom odkriješ, da so pametnjakoviči morda res imeli malo prav, ampak, saj živimo zato, da delamo napake! Mar bi raje pustili vse skupaj pri miru, ker tvoja ljubezen nima najvišjega IQ - ja, in se potem spraševali, kako bi bilo in kaj vse ste zamudili? Izrabljena fraza, da moramo delati napake, ker se iz njih učimo, stoođtostno drži in jo morajo sprejeti tudi vsi tisti vzgojitelji, ki tako radi nadomeščajo naše spodrsrljaje s svojimi izkušnjami. Lepo, povejo naj svoje mnenje in to je to!

Če pač opazijo, da si popolnoma skrenil s smeri, naj te malo porinejo nazaj, toda ne preveč, ker se zna zgoditi, da odnosi nikoli več ne bodo isti in zaupanje zlepa ne bo obojestransko.

Srednja šola prinese svoje, drugačen pogled na okolje, ljudi in pri nekaterih tudi na ljubezen. Kar je seveda prav, čas teče, mi zorimo in lahko trdimo, da je ljubezen pomembna in zdrava za našo duševnost: učimo se sprejemati ljudi z njihovimi napakami, se jim vsaj malo prilagajamo, odkrivamo svoje želje na drugačen način in skujemo nek svoj alter-ego. Dopolnjujemo drug drugega in popravljamo napake, skratka, negujemo dragocen odnos, ki je lahko lepo prijateljstvo povezano z globljimi čustvi.

Imejmo se radi. Tudi naši starši so se imeli in tudi mi se moramo imeti tako radi, da bomo nekoč na njihovem mestu in da bomo živahno solili pamet svojih otrok. Ne pozabimo pa tega: lahko smo srečni, da smo tako mladi, sveži, lepi in pametni, naše mlade generacije so uspešne na mnogih, zelo različnih področjih, torej - pustimo čebelice leteti - bodimo zaljubljeni!

Agencija Lukec
obvešča mlada
dekleta in fante, da
se bo v sredo

10.10.2001 ob 19.30 začel

manekenski tečaj

v prostorih PPK Lukec Krško
na C. 4. julija 38 a. Vse
zainteresirane vabimo, da
nas za dodatne informacije

pokličete na

gsm: 041/663-058.

Prisrčno vabljени!

Med zakladi Bohorja

Ljudska univerza Krško je letos pod okriljem Zavoda RS za zaposlovanje, OS Sevnica, med 19. in 26. avgustom izvedla svoj prvi tabor za Zoisove štipendiste.

“Med zakladi Bohorja” (kakor so poimenov-

ali svoj tabor) je svoje zadnje počitniške dni preživelo 30 nadarjenih učencev s cele Slovenije.

Kaj vse se je v tem času na Bohorju dogajalo, je bilo predstavljeno že v prejšnji številki, tokrat naj bolj govorijo fotografije.

Več informacij o dosežkih in poteku tabora pa lahko dobite na spletnih straneh Ljudske univerze Krško www.lukrsko.si in v pravkar izdanem biltnu tabora.

Kompletni »Zoisovci«

Tudi noči so bile prekratke

Tudi Bohor ima svoje okno

Večer ob tabornem ognju

Od slapa do slapa s polnimi usti robidnic

V hiši gospe Prelogar

SLS SKD Slovenska ljudska stranka Krško vabi na

Tabor SLS SKD Slovenske ljudske stranke,
ki bo v soboto, 20.10.2001, v dvorani Golovec v Celju.

Za podrobnejše informacije in prijave pokličite tajništvo stranke v Krškem, telefon 07 49 22 744 ali 041 826 465, ob torkih med 15. in 17. uro.

Lahko pa pokličete tudi na naslednje telefonske številke:

Kostanjevica, Podbočje	07 49 87 444
Veliki Trn, Raka	041 899 265
Zdole	041 625 546
Senovo	041 739 485
Krško, Dolenja vas	07 47 78 176 ali 041 368 351.

Vljudno vabljeni!

SLS SKD
Slovenska ljudska stranka

Obzornikova obvestilna

mreži

TELSAT d.o.o.

ANTENSKI SISTEMI
- RTV-VIDEO SERVIS
- KLIMA NAPRAVE
- DALJ. GAR. VRATA
- ALARMNI SISTEMI
- AVTOAKUSTIKA
- TRGOVINA

CPB 20, 8280 BRESTANICA, TEL. (07) 49-73-500

E-mail: telsat@siol.net, <http://www.telsat.si> **FAX. (07) 49-73-501**

Prodaja, montaža, servis
GSM: 041/625-406

KerIN

POSLOVALNICA SENOVO

Tel. 07/49 79 121

DELOVNI ČAS

OD PONEDELJKA DO PETKA 7⁰⁰ - 19⁰⁰

V SOBOTO 7⁰⁰ - 17⁰⁰

V NEDELJO 8⁰⁰ - 11⁰⁰

VRTNI CENTER & CVETLIČARNA

CKŽ 65 a • 8270 KRŠKO •

Tel. 07/490 25 60

Fax. 07/490 25 71

VELIKA IZBIRA

- mačice
- nagrobni pesek
- zemlja za grobove
- lončne krizanteme
- sveče

VRTNARIJA

JELŠE 25 • 8273 LESKOVEC PRI KRŠKEM •

Tel. 07/49 74 138

beograd

MALI OGLASI

Reklamni studio redno ali honorarno zaposli več sodelavk in sodelavcev iz okolice Krškega za telefonsko delo, ki je izključno v pisarni. Informacije na tel.: 07 490 2980, 031 223 786.

AUTO SEJEM
GSM: 041/769-801
KRŠKO
vsako nedeljo, od 8. do 13. ure - že deveto leto

V kompleksu ŠPC DOVŠKO na Senovem v stavbi poleg cvetličarne, marketa, frizerskega salona in gostinskega lokala oddamo v najem

POSLOVNI PROSTOR

v izmeri cca 40 m².

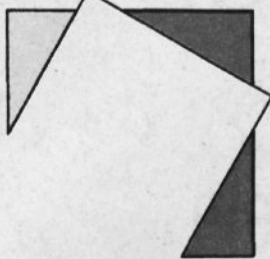
Vse informacije so Vam na voljo:

GSM 041/682-885

Posavski obzornik izdaja Kulturno društvo Obzorje v Krškem za območje občin Sevnica, Krško in Brežice. Posavski obzornik je vpisan v register javnih glasil pri Ministrstvu za kulturo RS pod zaporedno številko 1500, z dne 27. 11.1997, prva številka je izšla 15. decembra 1997. Glavni in odgovorni urednik: Silvester Mavsar. Za točnost podatkov v informativnih prilogah odgovarjajo njihovi uredniki, v oglasih pa naročniki.

NASLOV: p.p. 288, 8270 Krško. **Uredništvo:** Trg Matije Gubca 3, Krško. **Tel.:** 07 49 05 570. **El. pošta:** posavski.obzornik@siol.net. **IZHAJANJE:** Posavski obzornik izhaja enkrat v mesecu, je brezplačen, naročite pa ga lahko na svoj naslov s poravnavo stroškov pošiljanja, ki znašajo za Posavski obzornik 1000,00 tolarjev/letno. **ŽR pri APP Krško:** 51600 - 678 - 72359. **OGLAŠEVANJE:** Cena za 1 cm v stolpcu 2.000 tolarjev. V ceni ni zajet 19 odstotni DDV. Ostali pogoji oglaševanja so sestavni del cénika, ki ga dobite v uredništvu. **MALI OGLASI:** do dvajset besed 1.000 tolarjev. Nenaročene prispevke pošiljajte predvsem po elektronski pošti ali na disketi, zapisane v programskem jeziku Word. Lahko jih oddate tudi na recepciji hotela Srečič v Krškem. **TRŽENJE:** Zavod Nevidunum, Trg Matije Gubca 3, Krško. Tel. 041-430-774.

Grafična priprava in prelom: Grafika Špes - Novo mesto. Tisk in vezava: Delo TČR Ljubljana.

PAPIROTI**AERO PAPIROTI**

Tovarniška ulica 14

8270 Krško

tel.: 07 488 27 00

fax: 07 488 27 40

e-mail: aero.papiroti@siol.net

- nosilne papirnate vrečke
- luksuzne nosilne vrečke
- pakirne vrečke iz papirja
- trgovinske vrečke z ravnim dnom
- pakirni in ovojni reklamni papirji

**cestno podjetje
novo mesto, d.d.**

ISO 9001
Q - 329

ICNet

UREJANJE IN ASFALTIRANJE DVORIŠČ

Vaše želje posredujete na tel. št.: 07/492 11 45 ali 07/492 25 75 (sektor Krško)
ter GSM: 041/ 348 704 - g. Salmič Robert

Ponudbo smo pripravili samo za prebivalce Posavja.

Cestno podjetje Novo mesto
Ljubljanska c. 47 - 8000 Novo mesto

IZBERITE MODRO SVOJO POT

Nova premoženjska zavarovanja

- **Še kvalitetnejša**

Z novim načinom zavarovanja hiše, stanovanja in opreme na **NOVO VREDNOST** si boste v primeru škode zagotovili, da vam vse, kar je uničeno, nadomestimo z novim.

- **Boj raznolika**

Izbirate lahko med različnimi variantami zavarovanj, ki smo jih prilagodili vašim željam in potrebam.

- **Varnejša**

Zavarovanja krijejo več nevarnosti, saj smo povečali število rizikov, ki so vključeni v posamezne variante zavarovanj.

- **Ugodnejša**

Zagotavljamo vam do 30% popusta pri dolgoročni sklenitvi zavarovanja in dodatni 10% popust ob istočasnem zavarovanju nepremičnine in opreme.

ŽIVLJENJE GRE NAPREJ IN MI Z VAMI

Za dodatne informacije:

ZAVAROVALNICA MARIBOR d.d., Cankarjeva 3, 2507 Maribor, tel.: 02/233 21 00, faks: 02/233 25 30

Individualna premoženjska zavarovanja: tel.: 02/233 22 91

e-pošta: info@zav-mb.si, **spletna stran:** www.zav-mb.si

Poslovne enote ZM d.d.:

Ljubljana, tel.: 01/234 55 00, **Slovenj Gradec,** tel.: 02/884 15 91, **Ljutomer,** tel.: 02/584 13 60, **Celje,** tel.: 03/544 35 04,

Kranj, tel.: 04/236 70 40, **Koper,** tel.: 05/639 88 27, **Nova Gorica,** tel.: 05/335 90 00, **Novo mesto,** tel.: 07/332 53 30